28 OCAK 1980 PAZARTESİ 750 Kuruş

Halkın Gazetesi

Demokrat

Can YÜCEL	Aslan Baser KAFAOĞLU	İlhami SOYSAL	Celal KÜÇÜKER
Mide ameliyatı.	Son Ekonomik kararlar. (2)	Caaart	1980 başında 79 ekonomisi üzerine söyleşi (2)
Sayfa–2	Sayfa–3	Sayfa–4	Sayfa–8

Demirel de son ekonomik kararları tıpkı Ecevit gibi savundu

● Komutanların muhtırası için "Muhatabı biz değiliz" diyen Demirel, zamlar konusunda da Ecevit hükümetini suçladı

Zamlar halkın iyiliği içinmiş

Zamları savunan Demirel....

● Demirel, "Tedbirler hayatı daha çekilmez hale getirmek, pahalılığı artırmak için alınmadı" şeklinde konuştu

ANKARA (DEMOKRAT)

Kuvvet komutanlarının muhtırasının Cumhurbaşkanı Korutürk tarafından açıklanmasından sonra "Muhtıranın muhatabı biz değiliz" diyen Başbakan Süleyman Demirel, son olarak alınan devalüasyon ve zam kararlarının sorumlusunun Ecevit hükümeti olduğunu ifade etti.

Ocak 1980 Türkiyesinin şartlarının birdenbire çıkmadığını bildiren Demirel, "Fevkalade şumullü ekonomik tedbirler almak, Türkiye'ye karşı sorumluluk duygumuzun bir zaruri gereği idi. Bu zaruret 24 Ocak 1980 tarihinde ortaya çıkmış değildi veya 60 günde bir hükümetin idaresinde, Türkiye bu tedbirleri almak mecburiyeti ile

(Devamı 7. Sayfada)

ZAM KUYRUĞU

TEKEL MADDELERİ	ESKİ	YENİ
Yeni Paket (Büyük)	160.— TL	250.— TL
Kulüp Rakısı	180.— "	300.— "
Altınbaş	200.— "	325.— "
Filtreli sigara (Uzun)	20.— "	27.50 "
Filtreli sigara (Kısa)	15.— "	20.— "
Şeker		
Kesme şeker	21.— "	30.— "
Toz şeker	16.50 "	22.— "
Tren		
Ankara-İstanbul(Pullman)	110.— "	300.— "
Mavi tren	154.— "	400.— "
Yataklı	525 .— "	1500.— "
İstanbul-Kurtalan(1. mevki)	225.— "	620.— "
Erzurum-İstanbul(Doğu Eksp.)	215 .— "	500.— "
Demir - Çelik		
Demir	21.— "	35.— "
Teneke	27.— "	45.— "
Soğuk sac	24.— "	40.— "
Çimento		
Portland çimentosu	115.— "	180.— "
Akaryakıt		
Süper benzin	25.— "	35.40 "
Normal	22.50 "	31.40 "
Motorin	10.— "	19.30 "
Gazyağı	10.— "	19.30 "
Fuel-Oil	6.— "	13.90 "
Tüpgaz	125.— "	182.— "
Kâğıt		
Kâğıt	9.— "	40.— "
Kömür		
Zonguldak kok kömürü	3500.—	7000.— "
Taş kömürü	3100.— "	6200.— "
Gazhane kok kömür (Sanayi)	8600.— "	11800.— "
Et ve Balık Kurumu		
Et fiyatları	210 - 250.–350 - 400.— "	
Gübre		
Amonyum sülfat (% 21 N)	—	5.50 "
Amonyum nitrat (% 20.5 N)	—	5.50 "
Amonyum nitrat (% 26 N)	—	6.80 "
Üre (% 46 N)	—	10.— "
Normal süper fosfat (% 16 - 18 P205	—	4.50 "
Triple süper fosfat (% 42 - 44 P205)	—	10.— "
Diamonyum fosfat (% 18.46 O)	—	12.— "
Kompoze (% 20.20 O)	—	10.— "
Kompoze (% 15-15-15 O)	—	10.— "
Potasyum klorür (% 60 K20)	—	9.— "
Potasyum sülfat (% 42.52 K20)	—	10.— "

YAYINEVİ SAHİPLERİNİN GÖRÜŞLERİ

"Kağıt zammı ile Anayasa suçu işlendi"

ENVER AYTEKİN (YAYINCILAR DERNEĞİ GENEL BAŞKANI):

T.C. Kanunun 142'inci maddesinin başaramadığı işi bu zam kararı başaracaktır. Halk kitlelerinin bilinç düzeyinde son yıllarda meydana gelen gelişmeyi ve bunun bir sonucu olarak ortaya çıkan sosyal muhalefeti durdurmak için bundan daha barbar ve daha sinsi bir tedbir düşünülemezdi.

(HABERİ 4. SAYFADA)

YORUM

"Demokrasi"yi kurtarmanın tam zamanıdır

Evet şimdi, birilerinin ortaya çıkarak, bu vatanı ve de (hem hürriyetçi, hem de özgürlükçü) demokrasiyi kurtarması lazımdır.

Tam şimdi!

İran ve Afganistan'dan sonra biricik müttefekimiz Amerika, zaten çok zor bir durumdayken...

Ve IMF'nin ve bilcümle Batı'lı dostalarımızın samimi ısrarları üzerine bilmem kaçıncı kez bir devalüasyon daha yapmışken...

Ardından önce petrole, kömüre, ekmeğe, demire, sonra da iğneden ipliğe her şeye bir kez daha zam yapmışken...

Ve böylece yaşamı tüm yoksul insanlar için dayanılmaz bir duruma getirmişken...

Ve işte tam bu sırada,

Birilerinin ortaya çıkıp bu vatanı ve de "demokrasi"yi kurtarmasının tam zamanıdır!

Demirel'in Ecevit'in ve ötekilerin her kimse işte birilerinin ortaya çıkararak:

Grev yapan işçilerden,

Maraş katliamını protesto edenlerden,

Boykot-yürüyüş yapan lise öğrencilerinden,

Yasaklanmış sol yayın, bildiri, kitap okuyan, bulunduran ve lafını edenlerden,

Haklarını arayan yoksul insanlardan, işçiden, esnaftan, köylüden,

Ve gençlerden, aydınlardan, öğretmenlerden...

Bu vatanı kurtarmasının tam zamanıdır!

* * *

BİR YANDAN DEVALÜASYON DİĞER YANDAN BASKI YASALARI

Görüşmeler 4 Şubatta başlıyor

Türkiye AET'ye yabancı sermayenin teşvik edileceğini açıklayacak

● Belçikanın başkenti Brüksel'de yapılacak olan toplantılarda toplulukta olan ilişkilerin canlandırılması ele alınacak

ANKARA (DEMOKRAT)
KEMAL BALCI

Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu AET arasındaki görüşmelerin 4 Şubat'ta Belçika'nın başkenti Brüksel'de başlayacağı bildirildi. Dışişleri Bakanlığı yetkililerinden edinilen bilgiye göre toplulukla Türkiye arasındaki görüşmelere Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen ile teknik düzeyde bir heyet katılacak.

Ortadoğu'daki son gelişmeler ve Batı'nın petrol kaynaklarının tehlikeye girmesi üzerine ortaklık ile - Türkiye arasındaki "Hasta" olarak nitelenen ilişikilerin "canlandırılması" ivedilik kazandı. Hükümetin bu amaçla "ekonomik önmeler"i geciktirmeksizin aldığı ve topluluk ülkelerinde yapılacak dışalımlara ayrıcalık getirildiğine dikkati çeken Dışişleri yetkilileri, Batının da bu kez Türkiye ile sorunları çözmeye kararlı olduğunu savundu.

Demokrat muhabirinin dışişleri yetkililerinden aldığı bilgiye göre, ABD'nin uzun dönemli stratejisi doğrultusunda girişimde bulunan AET ülkeleri Türkiye ve Yugoslavya'ya ivedi yar-

(Devamı 7. Sayfada)

İSLAM ÜLKELERİ KONFERANSI BAŞLADI

İranlı öğrenciler: Ülkemiz ABD'nin komplosuna alet oluyor

İSLAMABAD (AJANSLAR)

Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a müdahalesinden doğan durumu görüşmek üzere İslam Ülkeleri Dışişleri Bakanlarının düzenledikleri olağanüstü toplantı dün sabah Pakistan'ın başkenti İslamabad'da başladı.

Konferansın açılış toplantısını yapan Pakistan Cumhurbaşkanı General Ziya Ül Hak, Sovyetler Birliğinin Afganistan'a silahlı müdahalesi karşısında İslam ülkelerini birliğe çağırdı.

Dün İslamabad'da çalışmalarına başlayan İslam Ülkeleri Dışileri Bakanları Konferansı, bu örgütün kuruluşundan bu yana yaptığı onbirinci, olağanüstü olarak yaptığı ilk toplantıdır.

İslam Ülkeleri Dışişleri Bakanları Konferansı Örgütünün Genel Sekreteri Tunus'lu Habib Şatti,

(Devamı 7. Sayfada)

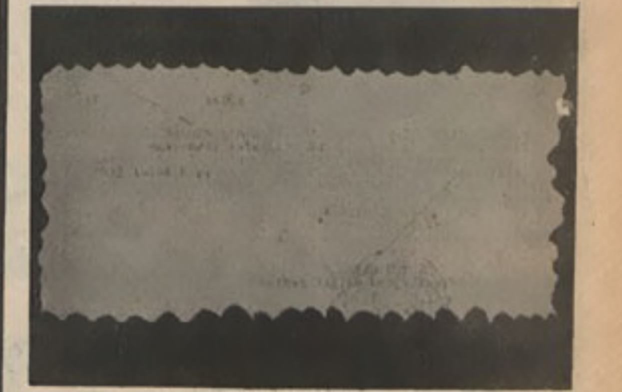
Ünye'de gözaltına alınanlara işkence yapıldığı doktor raporu ile saptandı

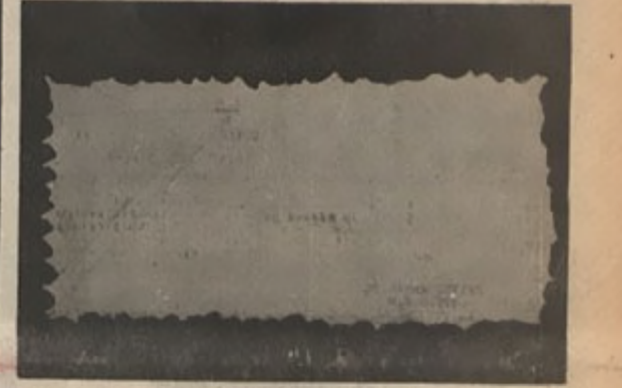
ÜNYE (DEMOKRAT)

Giresun'un ilçelerinden Ünye ve Fatsa'da gerekçe gösterilmeden yapılan geniş çaplı aramalarla halkın tedirgin edildiği, karakollara götürülen yurttaşlara işkence yapıldıktan sonra serbest bırakıldığı ileri sürüldü.

Edinilen bilgilere göre, 24 Ocak 1980 günü, yüzlerce polis ve askerden oluşan güvenlik kuvvetleri Ünye ilçesindeki tüm evleri aradı. Aramalar sırasında Töb-Der eski şube Başkanı Kenan Görgülü'nün de, evinde suç unsuru teşkil edecek hiç bir şeyin bulunmamasına rağmen karakola götürülerek işkenceye tabi tutulduğu kaydedildi. Daha sonra serbest bırakılan Kenan Görgülü'nün Ünye Merkez Sağlık Ocağı Tabipliği'nin 25.1.1980 gün ve 10 sayılı raporuyla işkence gördüğü belgelendi.

(Devamı 7. Sayfada)

Kenan Görgülü'nün raporu.

Veysel Güven'in raporu

MALATYA BELEDİYE BAŞKANLIĞI SEÇİMİNDE DEVRİMCİLERİN ORTAK ADAYI BAĞIMSIZ

Remzi Aslan için "Güç ve eylem birliği platformu" oluşturuldu

MALATYA (VAHAP GÜNER)

Hamit Fendoğlu'nun faşist güçler tarafından gönderilen "Paket bomba" ile öldürülmesi sonucu boşalan Malatya Belediye Başkanlığı seçiminin 10 Şubat'ta yapılacağının açıklanmasından sonra adayların propaganda çalışmaları sürerken, Devrimci Yol, Birlik Yolu, Birlik Dayanışma TİP ve DDKD", güç ve eylem birliği platformu" oluşturarak bağımsız aday Remzi Aslan'ı desteklediklerini açıkladılar.

Güç ve eylem birliği platformu"nun oluşturulması üzerine yapılan açıklamada, burjuvazinin daha önce aday göstermeyen CHP'ye de aday gösterttiği belirtilerek, "Görev, sermaye güçlerinin oyunlarını bozmak, demokrasi güçlerinin ortak adayını desteklemektir" denildi.

Tüm devrimci, demokrat, sosyalist ve ilericilerin Remzi Aslan'ı desteklemeye çağırıldığı açıklamada özetle şöyle denildi:

(Devamı 7. Sayfada)

MESS'in uzlaşmaz tutumu üzerine

MADEN-İŞ 110 fabrikada Mart'ta greve gidecek

HABER MERKEZİ

Türkiye Maden-İş Sendikası 13. Bölge Temsilcisi tarafından düzenlenen Genişletilmiş Genel Temsilciler Meclisi Toplantısı'nda, MESS'in tutumu karşısında 16 ildeki 110 fabrikada Mart ayı başına kadar 'grev kararı' alınabileceğini, uygulanacak grevin DİSK'e bağlı sendikalar tarafından da destekleneceği açıklandı.

Türkiye Maden-İş Sendikası 13. Bölge Temsilcisi Özcan Pekşen, toplantıyı açış konuşmasında üstü örtülü 3. MC iktidarının bunalımın yükünü işçiler ve emekçi halka dayatmaya başladığını,

(Devamı 7. Sayfada)

Mustafa Suphi ve 14 arkadaşı 59 yıl önce bugün katledildi

HABERİ 7. SAYFADA

Türkiye yeniden soğuk havanın etkisine girdi

HABERİ 7. SAYFADA

Ankara Belediyesi işçi ücretlerini çöpleri değerlendirerek ödeyecek

ANKARA (ANKA)

Ankara belediyesi'nin gelir bulmakta çekilen güçlükler nedinyle çöplüklerin ihale karşılığı satılmasından çöpleri değerlendirme yoluna gideceği ve işçi ücretlerini bu yolla ödeyeceği bildirildi. Ankara Belediyesi uzmanlarının çöplerin değerlendirilmesinden yılda 200 milyon lira gelir beklediği ifade edildi.

Ankara belediyesin'ce bu konuda hazırlanan raporda, plastik metal ve bez paçlarından oluşan çöplerin bir çöp fabrikası kurularak değerlendirilmesi halinde, yaklaşık 200 milyon lira gelir sağlanabileceği belirtilmektedir. Uzmanlar çöplerin bir bölümünden suni gübre yapımında kararlanılabileceğini de söylemektedirler.

"HALKI PARMAKLARINDA OYNATIYORLAR"

Ecevit gitti Demirel geldi... değişen ne? zam, yine zam

HABERİ 7. SAYFADA

Çakmakçı Nurettin "zamlar bizi duman etti..". diyor.

CHP Çorum milletvekili Şükrü Bütün'ün yeğeni öldürüldü

UŞAK'TA SİNEKLİ MAHALLESİNDE DEVRİYE GEZEN POLİS OTOSUNA AÇILAN ATEŞ SONUCU İKİ POLİS YARALANDI.

GAZİANTEP'TE BİR BANKA ŞUBESİ İLE BİR EVE PATLAYICI MADDE ATILDI.

DİYARBAKIR KAPALI CEZAEVİ MÜDÜRÜ SİLAHLI SALDIRIYA UĞRADI.

KONYA'DA GÜVENLİK KUVVETLERİNE KARŞI GELDİKLERİ İDDİASIYLA TUTUKLANAN 15 ÖĞRENCİDEN 14'Ü SERBEST BIRAKILDI.

(HABERİ 4. SAYFADA)

Cumhuriyet

TARİŞ'te işçi polis çatışması: 50 yaralı

Milliyet

İzmir'deki çatışmada 10'u polis 30 kişi yaralandı

Hürriyet

Asıl sorunumuz birlik

GÜNAYDIN

Sovyetler, "İran'a müdahale hakkımız var!" diyor

İstanbul'da yayınlanan büyük trajlı gazeteler TARİŞ olaylarını ve "Önlem Paketi" adı altındaki baskı yasalarını birinci sayfalarında böyle değerlendirdiler.

Demokrat'tan OKURLARA

Devlet demokratik otoritesini kullanmış!

26 Ocak akşamı yapılan Bakanlar Kurulu toplantısından sonra Başbakan'ın TARİŞ operasyonuna ilişkin yaptığı açıklama, devletin, işçilere ve tüm emekçilere neyi reva gördüğünü bir kez daha kanıtlamıştır.

Ajansların bildirdiğine göre, bir gazeteci Demirel'e son zamanlarda İzmir'de yoğunlaşan olaylarla ilgili ne düşündüğünü sormuş. Başbakan'ın verdiği yanıt şöyle:

"İzmir'de bir takım hadiseler oldu. TARİŞ'te Devleti TARİŞ'e sokmak istemeyenlere karşı, Devlet, demokratik otoritesini kullandı, hepsi bu kadar."

Devlet demokratik otoritesini kullanmış, hepsi bu kadarmış!

Demirel'in 'Devletin demokratik otoritesi' dediği şeyin neler olduğunu bütün kamuoyu yakından bilmektedir. TARİŞ operasyonunun ertesi günü yayınlanan gazetelere şöyle bir göz atmak bile olayların mahiyeti hakkında yeterli bilgiyi verebilir.

Türkiye'nin nasıl yönetildiği, Demirel'in bu sözlerinde saklıdır. İktidarın ne tür yöntemlere dayanarak istikrarı sağlayacağı bu açıklamadan kolayca anlaşılabilir.

TARİŞ'te ne olmuştur?

Ortada hiçbir şey yokken, bir gece sabaha karşı Güvenlik Kuvvetleri TARİŞ işyerlerini kuşatmış ve sonra da arama yapmak istemiştir. Bildirildiğine göre, bir takım sivil kişiler, yani MHP'li olarak bilinenler bu operasyonda Güvenlik Kuvvetlerine yardımcı olarak işyerlerine girmek istemişlerdir. İşçilerin tepkisi üzerine Güvenlik Kuvvetleri ve "yardımcıları" zor kullanarak işyerlerine girmek istemişlerdir. Çıkan olaylarda çok sayıda işçi ve polis yaralanmıştır.

İşte Demirel'in 'devletin demokratik otoritesi' dediği şey budur.

TARİŞ'in ve giderek bütün işyerlerinin zapt-u rapt altına alınmasının bütün Türkiye'de devlet terörünün yoğunlaşmasının, "devletin demokratik otoritesi" olarak sunulmaya çalışılması anlamlı değil midir?

İşçiler zorla, baskıyla köleleştirilecek, bunun adı "devletin demokratik otoritesi" olacak.

Okullar, öğrenciler için birer hapishane haline getirilecek, bunun adı "devletin demokratik otoritesi" olacak.

Öğretmenler, sürgün ve kıyım zinciriyle bağlanacak, bunun adı "devletin demokratik otoritesi" olacak.?

Gecekondular, işçi mahalleleri tutukevine çevrilecek, bunun adı 'devletin demokratik otoritesi" olacak.

Faşist zorbalar, her gün halktan kişileri katledecek, buna "devletin demokratik otoritesi" gereği seyirci kalınacak.

Yozgat, Erzurum, Tokat, Konya ve daha birçok yer tahakküm altına alınacak ve halk sokağa çıkamaz hale gelecek, bunun adı "devletin demokratik otoritesi" olacak.

Faşist caniler, devletin cezaevlerinden ellerini kollarını sallaya sallaya çıkıp gidecek, bunun adı "devletin demokratik otoritesi" olacak.

Demokratik hukuk devletinin gerekleri bir bir çiğnenecek, buna "devletin demokratik otoritesi" denecek.

Zaten sınırlı olan hak ve özgürlükler iyice budanıp kullanılmaz hale getirilecek, buna "devletin demokratik otoritesi" adı verilecek.

İşkence uygulamaları, sokak ortasında adam vurmalar 12 Mart'ı aratmayacak, buna "devletin demokratik otoritesi" denecek.

Söyler misiniz sayın Başbakan, "devletin demokratik olmayan otoritesi" nasıl olur?

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

28 OCAK

1966–SBF VE ANKARA HUKUK ÖĞRETİM ÜYELERİ HÜKÜMETE MUHTIRA VERDİ.

Siyasal Bilgiler Fakültesi ve Ankara Hukuk Fakültesi öğretim üyeleri ve yardımcılarından oluşan 62 kişilik bir grup, hükümete uyarı bildirisi yayınladı. Bildiride, Demirel hükümeti ve diğer yetkililer, ülkede Anayasa düzeninin ve demokratik rejimin yaşaması konusunda, yanlış tutumlar içine girilmemesi için uyarıldı.

1970– ODTÜ'DE SÜRESİZ BOYKOT KARARI ALINDI

Ortadoğu Teknik Üniversitesi öğrencileri,binlerce öğrencinin katıldığı bir forum yaparak, daha önce yapılan anlaşmaya göre, Akademik Konsey'e ve öğrenci temsilciliğine danışılarak atanması gereken, Rektörlük'e Mütevelli Heyeti'nin Prof. Parlar'ın atanması üzerine, süresiz boykota başladı. Öğrencilerin, Prof. Parlar istifa edinceye kadar boykot kararı almaları üzerine bir jandarma bölüğü okulun çevresini kuşattı. Bu arada, üniversitedeki öğretim üyeleri, yardımcıları ve asistanlar, saat 10.00'da bir toplantı yaparak, şartlı olarak toptan istifa etme konusunu da görüştüler.

1975– İYÖKD ÜÇ GÜN SÜREYLE DERSLERE GİRMEME KARARI ALDI.

İstanbul Yüksek Öğrenim Kültür Derneği ve İstanbul'daki fakülte ve yüksek okulların öğrenci temsilcileri bir basın toplantısı yaparak, okullar, faşist saldırılardan dolayı , öğrencilerin can güvenliğinin kalmaması nedeniyle, üç gün derslere girmeme kararı aldıklarını açıkladılar. 100.000 öğrencinin katıldığı boykotun son bir ay içinde, üç öğrencinin faşistler tarafından öldürülmesi ve katillerinin yakalanmaması üzerine başlatıldığı açıklandı.

1976– MARDİN – İDİL'DE 5 YOKSUL KÖYLÜ JANDARMALAR TARAFINDAN BULUNDUKLARI MAĞARADA KURŞUNA DİZİLDİ.

Mardin'in İdil ilçesinin Bozatlı köyü yakınlarında bir mağarada bulunan beş yoksul köylü jandarmalar tarafından kurşuna dizildi. Çevre köylerden 13 köylü de karakola götürüldü. İdil Kaymakamı öldürülen köylülerin "büyük bir kaçakçılık şebekesi"ne bağlı olduklarını ve uzun bir süreden beri arandıklarını söyledi. Oysa, daha sonra öldürülenlerin kim olduklarının, ailelerinin ve ne iş yaptıklarının ne jandarmaca, ne de Kaymakamca bilinmediği anlaşıldı. Ölülerin aileleri işkence ve tutuklanma korkusuyla ölülere uzun süre sahip çıkamadılar. Olay, basında büyük yankılara yolaçtı. Birçok ilerici-demokrat yazar, "Bu insanların bir lokma ekmek uğruna birkaç koyunu sınırdan geçirmekten başka ne suçu var? Kaçakçılık şebekeleri bu masum köylüleri katletmekle mi ele geçirilecek?" şeklinde yazılar yazdılar.

YARADANA SIĞINIP

Mide ameliyatı

Can YÜCEL

1977'den beri beşinci kez bu, vuruyorlar neşteri kesemize, safra kesemize, kursaklarımıza, midemize. Her seferinde iyi edeceğiz seni diyorlar. İyi ettikleri bir şey var ama, o biz değil, kendi nefisleri.

Perşembe akşamı televizyon son devalüasyon haberini verdiğinde, bir lokantadaydım. Millet konuşur, güler, içkisini yudumlar, mezesini çatallarken birden kulaklarını dikti. Kül oldu benizleri. Önlerindeki masalara uzandılar nerdeyse.

Bunca işkence niye? Sonunda selâmete çıkacakmışız! Hangi sağ, hangi selâmet! Midesini kanatırsa bi kez, adam aspirini bile almaz, yahu! Bunlar bağıra çağıra beştir kesiyorlar oramızı, buramızı. Her seferinde daha beter oluyoruz. İhracat artacakmış! Lâf! İşçiler döviz yollayacakmış dışardan! Maval! Siz kendi hükümetinize inanmıyorsunuz da, işçiler TARİŞ'te kardaşları kurşunlanırken size inanıp da para mı yollayacaklar! Avucunuzu yalarsınız siz! Fiyatları serbest bırakmakla özgürlük sağlanamayacağını .. gibi biliyorsunuz. Ona özgürlük değil, serbest piyasa derler. Ve serbest piyasa olan yerde de istibdâda doğru bir koşu başlar.

Sünnet çocuğu gibi bir de tepemizde bir patırdı, bir şamata! Afganistan'mış! Üçüncü Dünya Harbi imiş! Tito'nun bacağı kesilmişmiş! Yahu, siz tomruğa çevirdiniz budaya budaya bu memleketin insanlarını! Para geldiymiş, gelecekmiş! Biz bu hale geldikten sonra, para gelmiş, ne fayda! Ama geleceği de yok. Alamanı, Amerikalısı bize parmak şıkırtısıyla saltoya kalkan kuçukuçusu derekesine düşürmeden, ne talimler, ne terbiyeler gösterecekler daha! Para gelmedikçe de, bunların işi ayaz! Lâkin kelleyi kaptırmışlar bir sefer. IMF'ye yaranıp da dünyalığımızı yeniden düzelim diye, halka dünyayı zindan ediyorlar.

Kim mi diye soruyorsunuz bu kursaklarımızı, midemizi doğruyanlar? Mideciler! Mideciler! Mideciler!

Çekin bre elinizi üstümüzden! Öleceksek, rahat ölelim bari! Besmelemizle, imanımızla, inancımızla! Gâvura kepaze olmadan!

Çekin ellerinizi üstümüzden! Siz gibi Lokman Hekimleri lokman edip, dağıtmak sevaptır, kurda kuşa. Böylece sebeplenir fıkaralar... Çünkü bize acı ilaç, sulfata falan değil, baklava, börek gerek! İnsan gibi yaşamak istiyoruz gayri!

Devalüasyon ne çözümdür, ne solüsyon! Üst yanı atmasyon!

Tek kurtuluş SOSYALİZASYON!

DİPNOT: ·Aferin, aferin "Sosyal demokrasi" denen palyatif, geçici ilacı dünyada görülmedik bir hızla umuttan, gerçek boyutuna ve somutuna çevirip kepâze etmeyi başaran, böylece de Türk halkına doğru yolu ve tek yolu gösteren CHP'ye!..

FORUM

EGO GENEL MÜDÜRÜ ETHEM ÖZBAKIR'LA SÖYLEŞİ:

Toplutaşım üzerine iki soru, iki cevap

OTOBÜSLERİMİZLE GÜNDE YALNIZCA 400 BİN KİŞİ TAŞIYABİLİRKEN BUGÜN YAKLAŞIK 1 MİLYON ANKARALIYA HİZMET GÖTÜREBİLİR DURUMA GELDİK

DÜZENLEDİGİMİZ TOPLUTAŞIM KONGRELERİNDE TEMEL GEREKSİNİMLERDEN BİRİ OLAN ULAŞIM SORUNUNUN TÜM BOYUTLARIYLA İNCELENMESİNİ SAGLADIK.

DEMOKRAT: Ankara'da toplutaşım konusunda yapılan ve yapılması düşünülen çalışmalar nelerdir?

ÖZBAKIR: Yaptığımız saptamalara göre, Ankara'da toplu taşımacılık, ilk kez ciddi biçimde başlatıldığı 1935 yılından 1977 yılına kadar dört kat geriletilmiştir. Geçtiğimiz günlerde yaptığımız çalışmalar sonucu, Ankara'da ilk kez bir "Kentsel Ulaşım Politikası"nın hazırlanmasını gerçekleştirerek, sorunun ülkemiz ve halkımız yararına en akılcı biçimde çözümünün, uygun toplutaşımcı yaklaşımlardan geçtiğini saptamış, kısa vadeli, pratik, çözümcü yaklaşımların yanı sıra uzun vadeli yaklaşımlara da yönelerek, uygun durumlarda, sorun ortaya çıkmadan alınabilecek önlemler için de girişimlerimizi başlatmıştık.

Halen zorunlu olarak yolculuk isteminin çok gerisinde kalınmasına karşın, olanaklarımız ölçüsünde, hatta çoğu zaman olanaklarımızı da zorlayarak, bir yandan elimizdeki kaynakları en verimli şekilde kullanmaya çalışırken bir yandan da ulaşım sorununun çözümünde saptadığımız politika doğrultusunda çalışmalarımızı hızla sürdürmekteyiz. Geçtiğimiz günlerde ülkemizdeki ilk otobüs özel yolu uygulaması ile, Dikmen otobüs özel şeridi ve Demetevler otobüs özel şeritleri ile otobüs-minibüs özel şeridi uygulamalarını somutlaştırdık. Güvenpark ve Opera meydanı otobüs hareket noktalarını kurduk. Sakarya yaya bölgesini oluşturduk. Araç parkları yaptık ve yapmaktayız. Kamu servis araçlarının tüm gün toplu taşımacılıkta kullanılmasını gerçekleştirdik. 1. ve 2. Toplutaşım Kongrelerini düzenleyerek konunun ilk kez bilimsel ve kalıcı olarak tartışılmasını sağladık. Tüm bu uygulamalar sonucu Ankara'da uzun süredir gerilemekte olan toplutaşımda yükselme dönemini başlattık. Yapılan bu uygulamaların yarar boyutu hakkında rakamsal bilgiler vermek gerekirse, 1977 yılından bu yana parkımızda bulunan kent içi ulaşımda kullandığımız araç sayısı yüzde 50 artarken, taşınan yolcu sayısında yüzde 150'den fazla bir artış sağladığımızı söyleyebiliriz. Böylece otobüslerimizle günde yalnızca 400 bin kişi taşıyabilirken bugün yaklaşık 1 milyon Ankaralıya hizmet götürülebilir duruma gelmiş bulunuyoruz. Bu arada artık vazgeçilmez bir gereksinim olan Ankara metrosunun ilk kısmı olan Ulus–İnönü meydanı arasındaki yaklaşık 3.5 km'lik kısmın avans projesi hazırlanmış olup diğer hazırlıkları sürdürülmektedir. Yapımına önümüzdeki günlerde başlanacak olan bu kısım 1981 yılında tamamlanacaktır. Önümüzdeki 10 yıl içinde 25 kilometreyi bulması planlanan metro, tamamı öz. kaynaklarımıza dayalı olarak gerçekleştirilecektir.

Önümüzdeki günlerde de kent içi yolcu taşınması çalışmalarımız, yine toplu taşımcı politikamız doğrultusunda sürdürülecektir. Bundan sonra da otobüs sayısı artırılacak, gereken yerlere yeni otobüs özel yolları ve şeritleri yapılacak, seçenek yollar açılacak, NATO Yolu ve Macunköy'de yapmakta olduğumuz otobüs garajları bitirilerek, yeni hat düzenlemeleri yapılacak ve ekspres seferler oluşturulacaktır.

DEMOKRAT: Toplutaşım Kongreleri hangi amaçlarla düzenlenmiştir?

ÖZBAKIR: Bugün tüm kentlerimizde olduğu gibi Ankara'da da özellikle yolculuk isteminin çok yüksek olduğu sabah ve akşam saatlerinde, ulaşım sorunu büyük boyutlara ulaşmaktadır. Sorun hava ve çevre kirlenmesi, trafik sıkışması, kazaların artışı, ulaşım süresinin uzayarak, üretimin düşmesine neden olması, sinir bozukluğu yaparak sosyal ilişkileri yaralaması gibi çok yönlü sıkıntı ve kaynak savurganlıklarına neden olmaktadır. Görüldüğü gibi, ulaşım sorunu ciddi, bilimsel ve somut yaklaşımlarla çözülmesi gereken çok önemli bir sorundur.

Bu nedenle 1978 yılında Türkiye'de ilk kez gerçekleştirmiş olduğumuz ve 1979 yılında da ikincisini düzenlediğimiz Toplutaşım Kongrelerini yaptık. Bu kongreler özellikle:

*Temel gereksinimlerden biri olan ulaşım sorununun tüm boyutlarıyla gözlenerek bilimsel olarak incelenmesi.

*Ulaşım sorununa en uygun yaklaşımlarla çözüm getiren toplutaşım sistemlerinin yararları ile bu konudaki gelişmelerin dünya örnekleriyle de vurgulanarak tartışılması.

*Kamuoyunun toplutaşım konusunda olan ilgisinin artırılarak, halkımızın toplutaşım bilincinin geliştirilmesi,

*Toplutaşımla ilgili kuruluşların yönetici ve uzmanlarının bir araya getirilerek bilgi birikimlerinin artırılması ve görüş alışverişinde bulunmalarının sağlanması.

*Kongrede üretilecek kararlarla varılacak sonuçların toplanarak, yetkili ve ilgililerin dikkatlerine sunulması amaçlarıyla düzenlenmiştir.

Ankara Belediyesi EGO Genel Müdürlüğü olarak sorunun çözümüne önemli katkılarda bulunacağına inandığımız bu kongre çalışmalarını önümüzdeki yıllarda da sürdürmeyi düşünüyoruz. Ancak bu kongrelerde ele alınacak konularda ağırlık daha çok yapılan ve yapılacak toplutaşımcı uygulamalar üzerinde yoğunlaştırılarak, somut çözümcü yaklaşımlara ağırlık verilmeye çalışılacaktır.

Demokrat OKURLARINDAN MEKTUPLAR

Devrimci gençlik: Birleşelim

Ülkemizin ve dünya halklarının kıyasıya bölünmek istendiği şu günlerde gazetemiz "Demokrat'ın, tüm dünya uluslarının kendi kaderlerini kendilerinin tayin etmesi konusundaki uğraşta başarılı olmasını, ve tüm devrimcilerin birliğini sağlaması umuduyla...

Ben Küçükçekmece Lisesi'nde okuyan, ülkemizin geleceğini düşünen, yurtsever, devrimci bir öğrenciyim. Bütün gençliği ve öğretmenlerimizi halk düşmanlarına karşı birlik, barış, özgürlük için mücadeleye çağırıyorum. Bu ülke, bizim 68'li yıllardaki gibi gençliğin, halkı ile, tek bir güç, tek bir vücut olmasını, ABD zorbalarına, halk düşmanlarına karşı mücadele etmesini arzuluyorum.

Yurtsever, devrimci bir öğrenci olarak, yurt sathındaki tüm devrimcileri birlikteliğe çağırıyorum.

KÜÇÜKÇEKMECE LİSESİ'NDEN DEVRİMCİLER ADINA N.T

Halkın gazetesi Demokrat'a

Ülkemizin üzerindeki sömürü kıskacı alabildiğine sıkıla dursun, devrimcilere halkın gazetesi Demokrat'ı okumayı bile çok görenlere bir çift laf edelim sütunlarımızda.

Ne istiyorlar gazetemizden, neden korkuyorlar, sanki devrimci fikirlerden . Hoş sermayeye kapı kulluğu edenlerden daha başka ne beklenebilir ki?

Gazetemize yurdun değişik kesimlerinde uygulanan fütursuz saldırıyı kınamaktan öte, lanetlemek gerek.

Gün gün artan oranda, faşist caniler cinayet işleye dursun, ve bir çoğu mahkum sanıkların dışarı çıkmak için (hapisten) tek yönlü bilet kestirdikleri gün gibi ortada iken, bizden ne istediklerini onlarda bilmiyorlar.

Her gün, üst üste faşistlerin cinayet işlediği Yeşilevler Mahallesinde ve Zillidede'de halkın direnişi sonucu adı geçen semtleri terk eden faşistler,şimdi Kayseri'den, Maraş'tan gelen faşistlerce desteklenerek, ve de sağcı polislerin açık desteğiyle tabi ki, yeni baştan yerleşmeye çalışıyorlar. Böylesi bir ortamda Demokrat okuyoruz diye, evlerimizi basanlar sokak ortasında bizi coplayanlar kime hizmet durumunda olduklarını biliyorlar mı?

ADANA'DAN K.K

Düzene dört kurban daha

Değerli basın mensupları ve ilericiler, demokratlar, yurtseverler, Türkiye emekçilerinin özellikle Doğu halkının içinde bulunduğu şartlar çağımızda insanın hayalinden geçmeyen zorlu şartlardır. Günümüzde tekniğin, bilimin alabildiğine geliştiğini bu karanlık günlerde kalan bizler dahi bilmekteyiz. Ama ne yazık ki bilimden ve teknikten anlamayan ve anlamak zahmetinde bulunmayanlar bugün halkımızı yönetmek üzere iktidara gelmekteler. Gericilere kendi partisi içinde yer açan CHP. Gerici yoz politikası ile faşizme ve MHP'ye hizmet eden AP'li baylar, bunlar bir taraftan halkımızı soyup soğana çevirdiler. Bir diğer taraftan Türkiye emekçileri adına ABD'ye peşkeş olmaktalar. Diğer taraftan yoksul halkı kendi kaderleriyle başbaşa bırakmaktalar.

Daha dün Ağrı'da, Bingöl'de, Lice'de ve Van'da deprem döneminde binlerce insanı enkaz altında bıraktılar. Depreme uğrayan halk adına gelen yardımlara o gün göz koydular. Halkımızı o gün kaderi ile başbaşa bıraktılar. Bu kış günlerinde halkımız daha zor günlere raslamıştır.

Bunları yazmaya zorlayan şartları açıklamak istiyorum. Kış günlerinde Hakkari'nin ilçe ve köylerle olan irtibatı tamamen kesiliyor. Dünyada insan özgürlüklerinin geniş olduğu ülkelerde onlarca metre karın yağdığını, soğukların sıfırın altında 60 derece olduğu halde insanların ölmediği, hastaların hastanelere ulaşmadığı görülmemiştir. Ve bunun yanı sıra onlarca, yüzlerce metre karın yağdığı dünyanın en soğuk bölgelerinden biri olan Sibirya'da dahi ulaşım sorun olmaktan çıkmıştır. Ama ülkemizde yarım metre kar yağsa dahi ulaşım felç haline geliyor. Özellikle Doğu ve Güney Anadolu bölgelerinde 4 metre kar yağmasına rağmen hayat tamamen felce uğrayarak ulaşım tamamen duruyor. Ve binlerce insan kaderleri ile başsaşa bırakılıyor.

Hakkari'den Betüşebab'e giden altı ilerici, yurtsever, sosyalist arkadaşımız çığ altında kalmıştır. 4 arkadaşımız da düzene kurban gitmişlerdir. Bunlardan iki kişi, çevre köylüler tarafından kurtarılmışlardır. Bu biz ilericiler sosyalistler için üzücü bir olaydır. Ama elimizden gelen tek şey bu arkadaşların anılarını yaşatmaktır. Biz halkımıza yapılanları asla ama asla unutmayacağız. Rahmi Timur, Nazmi Özdemir, Cuma Ataman, İsa Cin arkadaşlarımızı doğal afetler öldürtmedi onları.

HAKKARİLİ BİR GRUP DEVRİMCİ ADINA VELİ KOPARAN

Kozaklı'da devrimci mücadele

Yeni MC hükümetinin kurulmasıyla birlikte faşist terör yeni boyutlara ulaşmıştır. Faşistler çevrede ilerici olarak bilinenlere karşı saldırılarına hız verdiler. Gazete bayiinde nöbet tutarak ilerici gazeteleri alanlara saldırıyorlar. Ay başlarında maaşlarını almaya gelen öğretmenlere saldırıyorlar Pazar alışveriş yapmak üzere Karasenir, Kanlıca gibi yerlerden gelen halka kadın kız ihtiyar, genç, çoluk, çocuk demeden saldırıyorlar dövüyorlar. Bu durum karşısında "emniyet kuvvetleri" faşistlere yardımlarını esirgemiyorlar. Her salı günü oluşan pazarda halka zorla izinsiz bildiriler dağıtılmakta bunlar hakkında da hiçbir işlem yapılmamaktadır. Hatta yardım edilmektedir.

Bu tip saldırıların en son ve somut örneği, stajyer öğretmenlerin toplantısından sonra oldu. Faşist saldırganlar toplantıyı terk eden öğretmenlere tek tek vahşice saldırdılar. Öğretmenler canlarını kurtarmak için TÖB–DER'e sığındılar. Sivil faşistler derneğe dışarıdan saldırırken polislerde içeriye girip öğretmenleri tartakladılar. İçeride bulunan bayan öğretmenleri zor şikayet edin" diyerek bağırdılar. Faşistlerin saldırısına göz yumanlar sanki olayları çıkaranlar öğretmenlermiş gibi, hepsini karakola götürüp dövdüler.

Tüm bu olayları yatıştırmaya çalışan kaymakama polisler engel oldu, Bu ülkede can güvenliğimizi kim sağlıyacak? Polis kimin polisi?

KOZAKLI'DAN DEVRİMCİLER

YENİ YASA TASARISI İLE POLİS VAZİFE VE SELAHİYET KANUNU DEĞİŞTİRİLEREK POLİSİN YETKİLERİNİN GENİŞLETİLMESİ ÖNGÖRÜLMEKTEDİR.

•

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BÜTÇESİNİN ARTIRILMASININ YENİ BASKI YASALARININ DAHA ETKİLİ BİR BİÇİMDE UYGULANMASINI SAĞLAYACAK NİTELİKTE OLDUĞU İLERİ SÜRÜLÜYOR.

Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesi yüzde 85 artırılıyor

HABER MERKEZİ

TBMM'ne sunulan 1980 Yılı Bütçe Yasa Tasarısı'nda Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesi için 1979 yılına göre daha fazla ödenek ayrılması ve böylece güvenlik kuvvetlerinin daha da güçlendirilmesi öngörülmektedir. İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanıp Bütçe Plan Karma Komisyonuna gönderilen 1980 Mali Yılı Bütçe Teklifinde 1979 yılında 9.521 milyon TL olan ödeneğin 1980 yılında yüzde 84.58 arttırılarak 17.574 milyona çıkarılması planlanmıştır.

Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesinin yüzde 82'sini oluşturan Güvenliği Sağlama ve Düzenleme Hizmetleri için 1980'de ayrılacak toplam ödenek ise Genel Müdürlüğün toplam ödeneğinden daha yüksek bir oranda arttırılarak, 7.285 milyon TL'den 14.535 milyona çıkarılmaktadır.

Genel Müdürlük Bütçesinin son üç yıldaki gelişimi şöyledir:

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜK BÜTÇESİNİN GELİŞİMİ(*)
(1978 1980)

	1978	1979	Artış yüzdesi	1980 öneri	Artış yüzdesi
Genel Yönetim ve Destek Hizmetleri ve Transferler Toplamı	1.891	2.236	18.24	3.029	35.91
Güvenliği Sağlama ve Düzenleme Hizmetleri	3.970	7.285	83.50	14.535	99.51
TOPLAM	5.861	9.521	62.44	17.574	

(*) Milyon TL.

Görüldüğü gibi Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesi 1980 yılında 1979 yılındakinden daha yüksek bir oranda arttırılmaktadır. Ayrıca Özel Malzeme Alımları ve Savunmanın Gerektirdiği Alım ve Giderler için de 1979 Bütçesinde 823 milyon TL olan ödenek 1980 yılında yüzde 95.01'lik bir artış göstererek 1.605 milyona çıkmaktadır.

1980 Bütçesinde güvenlik hizmetleri için ayrılan ödeneklerin arttırılmasıyla devlet aygıtının önemli bir parçası olan güvenlik kuvvetlerinin daha da etkinleştirilmesi amaçlanmaktadır. Emniyet Genel Müdürlüğü Bütçesindeki artışlarla polisin personel, araç, gereç ve donatım gereksinimleri karşılanmaya çalışılmaktadır.

Bilindiği gibi son günlerde "Anarşiyi Önleme Paketi" adı altında baskı yasalarının Millet Meclisinden bir an önce çıkarılması için çalışmalar hızlanmıştır. Yeni yasa tasarısı ile Polis Vazife ve Selahiyetleri Kanunu değiştirilerek polisin yetkilerinin genişletilmesi öngörülmektedir. Bu tasarı yasalaştığında yargıç kararı olmadan polis ev, işyeri ve üst arayabilecektir. Emniyet Genel Müdürlüğü Bütçesinin arttırılması, yeni baskı yasalarının daha etkili bir biçimde uygulanmasını sağlayacak nitelikte görülmektedir.

Bolu Bilgihan Sunta fabrikasındaki 185 işçinin direnişi sürüyor

BOLU (DEMOKRAT)

Bolu Bilgihan Sunta Fabrikasında işçilerin başlattığı direniş sürüyor. Fabrikada çalışan 185 işçinin yer aldığı direniş, işverenin işçilerin talep ettiği bazı ekonomik ve sosyal hakları vermemye yanaşmaması üzerine 8 Ocak 1980 tarihinde gündüz vardiyası tarafından başlatılmıştı.

Patronun işçilerin haklı taleplerine kulak tıkadığı ve görüşmeye yanaşmadığı bildiriliyor Sigorta primlerinin yatırılmadığını, ücretlerin zamanında ödenmediğini belirten işçiler diğer isteklerini şöyle sıraladılar:

"Sağlık koşulları düzenlenmeli, sağlık ekibi oluşturulmalıdır. İş elbsesi, odun parası, ikramiye, bayram tatili ve mesai ücretleri verilmeli, Servis araçları düzenli çalışmalı. Yemekler düzeltilmeli, çalışma koşulları iyileştirilmeli ve banyo sorunu çözümlenmelidir"

İş yerinde sendikal mücadelenin işverence engellenmeye çalışıldığı baskı ve tehditle işçilerin sindirilmeye ve işten atılmaya zorlandığını da vurgulayan işçiler, "Patron direnişe katılmayan faşist işçileri silahlandırarak provokasyon ortamı hazırlamaya çalışmaktadır. Hüseyin Kalaycı adlı bir faşistin üzerinde silahla yakalanması bunun açık kanıtıdır. Ancak biz hiçbir provokasyona gelmeyecek ve baskıya boyun eğmeyeceğiz. Haklarımızı alıncaya kadar mücadelemi zi sürdüreceğiz" şeklinde konuştular.

KÖY-KOOP, arsa satımıyla ilgili haberlerin çarpıtıldığını bildirdi

ANKARA (DEMOKRAT)

Köy-Koop Genel Merkezinden yapılan açıklamada, Köy-Koop'un satışa çıkardığı arsalarla ilgili haberlerin çarpıtıldığı, kamuoyunun, bu konuda yanlış bilgilendirildiği belirtildi.

Açıklamada Köy-Koop ve onun yönetimi, Köylünün zararına bir durumda bulunan bazı gayrimenkullerini daha üretken bir duruma getirmek zorundadır.

Ayrıca sözkonusu gayrimenkullerden hiçbir gelir elde edilmediği gibi bakım onarım ve personel giderleri olarak 3 milyon TL bir kayıp bulunmaktadır.

"durum böyle olunca Köy-Koop yönetimi, asıl olan bu gayrimenkulleri satarak ortaklarına daha yararlı ve Köy-Koop'u ekonomik bakımdan daha güçlü kılacak yatırımlara girişme amacına yöneldi. Ancak mevcut yönetimin aldığı bu karar bazı "Sermaye çevreleri ve onun borazanı bazı yayın organları Köy-Koop'un olumlu her atılımında rahatsız olmaktadır. Sınıfsal olarak da rahatsız olmaları bizce doğaldır.

Çukobirlik işçilerin ücretlerini ödeyemezken 400 milyonluk ihaleye girdi

HABER MERKEZİ

İşçilerin ücretlerini paramız yok gerekçesiyle ödemeyen Çukobirlik, 400 milyon lira tutarındaki dokuma ve boya fabrikası ihalelerine girdi.

Son üç aydır işçilerin ücretlerini ödemeyen, ancak Çalışma Bakanlığına karşı sorumlu duruma düşmekten kurtulmak için sadece sigorta primlerini yatıran Çukobirlik, aynı gerekçeyle işçileri işten atıyor.

Adana ilinin bir grup çiftçisi adına açıklama yapan Misis köyü çiftçileri, "Tariş olaylarını tepki ile gözledik. Çukobirlik'de partizanca hareketlere hız verilmiştir. Kredi kağıtlarımızın MC militanlarınca suratlarımıza fırlatıldığı günleri yeniden yaşamak istemiyoruz" dediler.

Öte yandan Çukobirlik ortağı çiftçiler, Ecevit Hükümetince kararlaştırılmış toplam 70-80 milyon lirayı bulan bir liralık farkların da ödenmediğine değinerek, "Çiftçileri tanımayan, çiftçilerin belirlemediği, işçileri huzursuz eden bir yönetim işbaşında olduk ça, önümüzdeki sezon ürünlerimizi Çukobirliğe vermeyeceğiz" dediler.

EMİN ASLAN
(1959 - ....)

Faşizme karşı mücadelede şehit düşdü.
Anısını yaşatacağız

ESYÖ-DER

Demokrat: 349

MADEN-İŞ, BANK-SEN, BAYSEN-İŞ İZMİR ŞUBELERİ

"SINIF SENDİKACILARININ TUTUKLANMASI MUHTIRA İLE İLİŞKİLİDİR"

HER ÜÇ SENDİKANIN GENEL YÜRÜTME KURULLARI MADEN-İŞ YÖNETİCİLERİNİN TUTUKLANMASINI VAROLAN YASALARIN BİLE ÇİĞNENMESİ OLARAK DEĞERLENDİRDİLER.

HABER MERKEZİ

Türkiye Maden-İş Sendikası 3. Bölge Temsilciliği, Bank-Sen 5. Bölge Temsilciliği ve Baysen-İş İzmir Şube Başkanlığı, basına ortak bir açıklama yaparak, Türkiye Madenİş Sendikası Yürütme Kurulu üyelerinin Türkiye Maden-İş Sendikasının Genel Kurulunda "Enternasyonal Marşı"nın söylenmesi gerekçesiyle tutuklanmasını kınadılar.

Yapılan ortak açıklama da şunlar denildi:

"Sınıf sendikacılarının tutuklanması bizzat muhtıra ile ilişkilidir. Gündemdeki yeni baskı hazırlıkları atak bir adımdır. Tutuklamalar, özünde tüm Türkiye İşçi sınıfının elinin kolunun bağlanması, genel anlamda "tutuklanması" çabalarının bir ürünüdür. Yalnız atak davranan burjuvazinin unuttuğu ya da görmek istemediği bir nokta vardır. Milyonlar biz; aşımızı, işimizi, ekmeğimizi özgürlüğümüzü bir avuc tekelci asalağa kaptırmayız. İşbirlikçi tekelci burjuvaziyi geriletecek ve gündemindeki planlarını çöplüğe atacak olanın, örgütlü yığınsal direnişler olduğunun bilincinde olan bizler, yöneticilerimizin derhal serbest bırakılmasını talep ediyoruz"

Öte yandan, cuma günü bir basın toplantısı düzenleyen Maden-İş, Bank-Sen ve Baysen Genel Yürütme Kurulları, şu anda 35 bin işçi için uyuşmazlıkta bulunan Maden-İş'in yöneticilerinin bu örgütü lidersiz ve güçsüz bırakmak amacıyla tutuklanması olduğunu söyleyerek, bu anti-demokratik uygulamaların, yığınsal tutuklamaların, mevcut yasaların bile aykırı olduğunu belirtti ve şunları dedi:

"Mevcut yasaların en ağırlaştırılmış ifadeleri olan sıkıyönetim yasaları dahi tutuklamalara, baskılara yasal dayanak bulmada güçsüz kalıyor. Yasalar, bizzat düzenleyenlerce ihlal ediliyor"

Giresun'da baskı, kıyım ve saldırılara karşı tepkiler büyüyor

GİRESUN (DEMOKRAT)

Giresun'da devlet dairelerinde, işletmelerinde, okullarda ilerici, devrimci kişilere yönelik kıyım sürerken, faşistler sokakta, evlerinde yurtsever, demokrat bildiklerine saldırıyorlar. Öte yandan karakollarda işkence ve dayak atma olayının arttığı bildiriliyor.

DÖRT DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTÜ İŞKENCELERİ PROTESTO ETTİ

Öte yandan Türkiye Ziraatçılar Derneği Giresun Şubesi, Giresun Kadınlar Derneği, TÜM-DER Giresun Şubesi, Giresun Emekçi Der Şubeleri Ortak dağıttıkları bir bildiriyle gözaltına alınanlara uygulanan işkence ve baskıları protesto ettiler.

Demokratik örgütler bildirilerinde: "Yeni yıla daha çok zulüm, daha çok işkence ve yokluklar içinde girdik. Maraş katliamını kınayan on binlerce insanı hapishanelere doldurup, ülkemiz hapisaneleri Pinoşe Şili'sini aratmayacak kadar ilerici devrimci insanlarla dolap taşıyor. Ve dahası, bütün bir ülke hapishaneye döndürülmek isteniyor Karakollar işkence gören insanların çığlıklarıyla inliyor

"Yeni MC'nin faşist sadırılarından Giresun'da payına düşeni alıyor. Polis evlerden sokaktan, kahvelerden insanları rasgele toplayarak, günlerce haftalarca, işkenceye tabi tutuyor. İşkence artık bir devlet politikası oldu. Sivil faşistlerin yapamadığı işkence ve zulmü Giresun'da resmi güçler yerine getirmektedir. Ve bu işkenceler bizzat Pol-Bir'li polisler tarafından yönetilmektedir."

HALK EĞİTİM MERKEZİ MÜDÜRÜ GÖREVİNDEN ALINDI

Yıllardır Halk Eğitim Merkezi Müdürü olarak görev yapan TÖB-DER üyesi M.Kazım Haspal "partizanlık yaptığı" gerekçesiyle görevinden alındı. M.Kazım Haspal'ın görevde kaldığı süre içinde gerçekleştirdiği halka yönelik çalışmalar çevrede takdirle karşılanıyordu. Haspal'ın görevden alınması ilerici, devrimci kamuoyunda tepkiyle karşılandı. 35 yıllık eğitimci yasal sınırlar içinde hakkını sonuna kadar arayacağını ve direneceğini belirtti.

Giresun'da Milli Eğitim Müdürü, Sağlık Müdürü ve Orman Başmüdürü de daha önce görevlerinden alınmıştı.

TÖB—DER YÖNETİM KURULU ÜYESİ MUSTAFA DİKMEN FAŞİSTLERİN SALDIRISINA UĞRADI

Geçtiğimiz günlerde Giresun TÖB-DER Şubesi yönetim kurulu üyesi Mustafa Dikmen İş Bankası yanında saat 12.30 sıralarında 5-6 kişiden oluşan faşist bir grubun sopalı saldırısına uğrayarak çeşitli yerlerinden yaralandı.

"İlaç yokluğunun asıl nedeni, eczacılar değil, ilaç tekelleridir"

I.Bölge İstanbul Eczacı Odası adına Başkan Adnan Günüşen'in "SSY Bakanı Dr.Münif İslamoğlu'nun basında çıkan gerçek dışı demecini protesto ediyoruz" dediği basın bildirisi şöyle:

"İlaç yokluğunun doruk noktasını yaşayan ülkemizde halkımız uzun süredir hayati önem taşıyan ilaçları bulamamaktadır. İlaç yokluğunun asıl nedeni eczacılar değil ilaç piyasasaınn istedikleri gibi oluşturan ilaç tekelleridir. Bir ilacın eczaneye verilmesi sonucu karaborsacılık yapıldığını açıkça ve çekinmeden söyleyen Bakanın demeci nedir? Kimsenin kamu hizmeti yapan eczacıları karaborsacılıkla itham etmeye hakkı yoktur. Kanıtlanmayan ithamlar sahiplerini zor durumda bırakır.

"Bakanı demecini ispata çağırıyor. kanıtlayamazsa kamu oyu önünde asılsız demeç verme sorumluluğu ile başbaşa bırakıyoruz"

KAMU ECZACILARI DERNEĞİ GENEL KURULU YAPILDI

Kamu Eczacıları Derneği Genel Kurulu, Cumartesi günü saat 10.00'da İstanbul Tabib Odası Konferans Salonunda toplandı. Açış konuşmasını Rıfat Güney yaptı. Daha sonra yapılan seçimlerde eski Başkan Rıfat Güney'in Başkanlığındaki, Bilge Sağıroğlu, Bahattin İzbudak, Hikmet Arslan, Orhun Ürüt, Nevzat Genç ve Oğuz Özerdem'den oluşan liste yönetimi kazandı.

Karayolları Genel Müdürlüğündeki personelin parmak izi alınıyor

HABER MERKEZİ

Karayolları Genel Müdürlüğü'ne bağlı tüm birimlerde çalışan personelin parmak izlerinin alınmasından, tüm çalışanların tedirgin olduğu ve kendilerini suçlu durumuna koyan bu uygulamadan bir an önce vazgeçilmesini istediği bildirildi.

Bu konuda bir açıklama yapan Karayolları genel Müdürü Haydar Akın, bu uygulamanın, Genel Müdürlükte yapılan bir takım eylemler dolayısıyla Sekreterliği tarafından kararlaştırıldığını söyledi.

"FAŞİST SALDIRILAR BİRLİĞİMİZİ ÇÖZEMEZ"

Atlantik Palas Oteli'nde grev 15 aydır sürüyor

İZMİR (DEMOKRAT)

DİSK'e bağlı OLEYİS sendikasının yetkili olduğu ATLANTİK PALAS OTELİ'nde 415 gün önce başlayan grev devam ediyor.

Halen 12 işçinin çalıştığı Atlantik Palas Otelinde, işçilerin ücretler ve özellikle iş güvenliği ile ilgili talepleri 15 ay önce işveren tarafından kabul edilmemiş, ilk toplu iş sözleşmesi görüşmesinde anlaşmazlık doğurmuştu. Akabinde işveren Hilmi Keresteci, oteli kapatarak kanunsuz lokavt yaptı. Bunun üzerine OLEYİS Sendikası, Keresteci'yi mahkemeye verdi ve mahkme sonucunda Keresteci, kanunsuz lokavt yaptığı için 3 ay hapis cezası aldı. Keresteci'nin ise Temyiz Mahkemesine baş vurduğu öğrenildi.

Konuyla ilgili görüştüğümüz Sendika temsilcisi Yakup Erdur şunları söyledi.

"15 ay önce, toplu sözleşme görüşmelerinde işveren uzlaşmaya yanaşmadı. 24 Ekim 1978'de ise işyerini kapatarak kanunsuz lokavt ilan etti. 50 gün direndikten sonra grev kararı alarak 51 gün grev çadırını kurduk 14 kişi ile başlattığımız grev 2 arkadaşımızın askere gitmesiyle 12 kişi ile devam ediyor. Grev sırasında faşist saldırılarla karşılaştık. Pankartlarımız yırtıldı. tarandık, bombalandık, çadırımız yakıldı. Şu bilinmeli ki faşist saldırılar birliğimizi çözemez.

YERALTI MADEN—İŞ'in 4 MÜCADELE YILI FOTOĞRAF ALBÜMÜ

DİSK YERALTI MADEN İŞ 4 MÜCADELE YILI

•

Yeraltı Maden-İş'in kuruluğundan bugüne yaptığı, grevlerden, direnişlerden seçme Siyah-Beyaz ve renkli 52 fotoğraf.

•

30 sayfa 1. hamur kağıda ofset baskı 50 TL. 10 adetten aşağı isteklerde posta pulu gönderilmesi, toplu isteklerde % 20 indirimli ve ödemeli gönderilir.

•

İsteme Adresi:Yeraltı Maden-İş Yayınları Selanik Cad. 50/14 Yenişehir ANK.

(Demokrat: 314

Fiskobirlik işçileri aç bırakılma tehdidi altında

GİRESUN (DEMOKRAT)

Demirel hükümetinin kurulmasıyla birlikte Fiskobirlikte çalışan işçiler üzerinde anti-demokraitik baskılar daha da yoğunlaştı.

Yeni hükümet zamanında göreve getirilen Mümtaz Pehlivanlı işyeri yönetiminde pasif davrandığı gerekçesiyle başka bir göreve atandı.

Genel Müdürün olmadığı bir zamanda 1.vardiyada çalışan 200 işçiden 150'sine 2. bir emre kadar işe gelmemeleri söylendi. Halen işine devam eden işçilerden 40'ının yönetim yanlısı işçiler olduğu ve 200 işçi arasından özellikle seçildikleri belirtildi.

Kendileriyle görüştüğümüz işçiler: "Biz ayın 14'üne kadar çalıştık. Zaten 1 ay çalışıp, 2 ay çalışmıyoruz. Bu ay çalışma sırası bizdeyken, 'fındık yok' diye bize 'bundan sonra ikinci bir emre kadar işe gelmeyin' dediler. Kendilerine yakın 40 kişiyi seçerek onları işe devam ettiriyorlar. Tesis Müdürü İbrahim Kara'ya maaşlarımızın tam olarak ödenmesi için 150 imzalı bir dilekçe verdik. Dilekçemiz de kabul edilmedi.

Aslında amaç ilerici, devrimci işçileri çeşitli bahanelerle işten atmaktır. Ama sonuna kadar direneceğiz" dediler.

Paketleme bölümünde çalışan kadın işçiler isteklerinin kabul edilmemesi üzerine: "Faşist Müdür istifa, Çalışmak hakkımız söke söke alırız. Fiskobirlik'te direneceğiz" gibi sloganlar atarak yönetimin işçilere karşı olan tutumunu protesto ettiler. İşçiler daha sonra kendi aralarından 5 kişilik bir temsilci komitesi seçerek, isteklerini müdür yardımcısına ilettiler. Ancak herhangi bir sonuç alamadılar.

Bunun üzerine 175 kişilik bir kitle oluşturan kadın işçiler Belediyeye kadar süren bir yürüyüş yaptılar. Tanınmak istenmeyen ekonomik haklarının en kısa sürede verilmesini istediler. İstemlerinin dikkate alınmaması ve işyerinde anti-demokratik baskıların devam ettirilmesi durumunda direneceklerini belirttiler.

GÖSTERGE

Son ekonomik kararlar (2)

Arslan Başer KAFAOĞLU

İçerde tasarrufu artıracak önlemlerin başında gerek bankalara yatırılan paralara ve gerekse çıkarılan tahvillere ödenen faizlerin yükseltilişi geliyor. Bankalara yatırılan vadesiz paraların faizi yüzde 3, üç aydan altı aya kadar vadelilerin yüzde 8, altı aydan bir yıla kadar yüzde 12, bir yıldan iki yıla kadar yüzde 20, iki yıldan üç yıla kadar vadeli yüzde 22, üç yıldan dört yıla kadar vadeli olanların da yüzde 24 ve dört yıldan uzun vadelilerde ise faiz serbest bırakılmıştır.

Bunun gibi tahvil faizleri de arttırılmıştır. Diğer taraftan "garantisiz ticari borçlar" denen çoğu eski DÇM'lerden ve mal karşılığı dış alımdan gelen borçlarda, alacaklılar Türkiye'de yatırım yapabilecekler, Türkiye'de turistik tesislerde kalabilecekler, ithalatçılara kredi verebilecekler. Ama illa paralarını döviz olarak isterlerse, para yatırış (Türkiye'nin borçlanış) gününden başlayarak, 54 aydan sonra 12 aylık bir sürede kendilerine borçlarının ödeneceği hükmü getirilmiştir.

Bunun yanında işçiler eğer Türkiye'de bankalara 3 yıl vadeli tasarruf hesabı açarlarsa, bu hesaplara üç yıllık faiz peşin ödenecek, eğer bunu bir konut yapım için açmışlarsa, dövizler karşılığı bankalarca kredi verilebilecektir.

ZAM KOLAYLAŞIYOR

Devlet ekonomik kuruluşlarında (KİT), birçok mal ve hizmet temel mal ve hizmet sayılmıştı. Bunun anlamı, bu mallara yapılması gerekli zammın, Bakanlar Kurulu kararına bağlı olması, zararına satışların bütçeden karşılanması idi. Yeni kararlarla, temel mal ve hizmetler son derece daraltılmıştır. Temel mal ve hizmet olarak sadece şunlar kalmıştır:

-Elektrik (Ferrokrom ve alüminyum üretimi için)

-Kömür,

-Her çeşit gübre,

-Devlet Demiryolları, Denizcilik Bankası ve D.B.Deniz nakliyatı A.O'nun *sadece yük taşımaları.*

Kağıt, şeker, DDY ve Denizcilik Bankası'nın yolcu taşımalara, bakır, demir, alüminyum gibi temel mal ve hizmetlere, akaryakıta zammı kendi işletmesi hemen yapabilecek. Böyle de oldu: İlk uygulama kurası kağıt ve şekere düştü. Büyük zam gördü bu iki temel mal. Şimdi başta şehir hattı vapurları olmak üzere yukarda yazdığımız mal ve hizmetlere zam beklenmektedir.

Bunun gibi MKE ürünlerine, Sümerbank ürünlerine de zammın eli kulağında olmalıdır. Zamları da böylece tatlıya(!) bağladıktan sonra gelelim yeni düzenlemelere ve örgütlenmeye.

YENİ ÖRGÜTLENME

Yeni örgütlenme ile T.C.Merkez Bankası, Ticaret Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı ve bugüne kadar ekonomik kararların beynini oluşturan Maliye Bakanlığı'nın yetkileri sözde merkezi hizmete ve bürolara, ama aslında, Başbakanlığa devredilmiştir. Bu sonucu verecek yetkili kuruluş ve komiteler şunlardır:

1) *Koordinasyon Kurulu:* Beş Yıllık Plan ve yıllık programların uygulanmasıyla ilgili olarak ülke yaşamıyla ilgili ve birden fazla bakanlığı ilgilendiren konularda:

a)Üst düzeyde koordinasyon sağlanması,

b)Dış ticaret rejimlerinin esaslarını saptama,

c)Dış ekonomik ilişkilerde koordinasyonu sağlama,

d)Önemli projelerde koordinasyon ihtiyacını yerine getirme amaçlarıyla, *Başbakanlık Müsteşarının başkanlığında* kurulmuştur.

2) *Para ve Kredi Kurulu:*

a)Para ve kredi koordinasyonu,

b)Kredilerin plan ve programlara uygun dağılımını,

c)Finansman güçlüklerinin giderilmesi,

d)Destekleme fiyatlarında tavsiyelerde bulunulması

e)Ödemeler dengesindeki güçlüklerin giderilmesi

amacıyla kurulduğu yazılıdır. *Başkanı,* yine *Başbakanlık Müsteşarıdır.*

3) *Yabancı Sermaye Dairesi:*

Bu daire kurulacak bir dairedir. Amaçları şöyle özetleniyor:

a)Yabancı sermayenin memleketin iktisadi kalkınmasına yararlı olması,

b)Türk özel sektörüne açık alanlarda tekel kurmaması, amaçlarını *gözetmek üzere yine Başbakanlıkta kurulacaktır.* Bizce burada asıl amaç eskiden beri yabancı sermayenin yakındığı "işlerinin ağır gitmesi"ni önlemek, *yabancı sermayeyi titiz planlama uzmanlarınındenetim ve izninden kaçırmaktır. Buna ilerde "Yeni kararların perde arkasını anlatırken değineceğiz.*

Yabancı sermaye ile ilgili düzenleme: olabildiği kadar karışık hale getirilerek, bu daireye sübjektif kararlar alma olanağı sağlanmıştır. Turgut Özal'ın, Anayasa Mahkemesince iptal olunan, 933 sayılı Yağma Hasan'ın Böreği yasasının esin vericisi ve hele Süleyman Demirel'in o yasayı parlamentoda, Anayasa Mahkemesinde savunan Başbakan olduğu anımsanırsa bu bile bir yargıya varmayı yeterli kılar.

YARIN:
YENİ KARARLARIN CİDDİYET VE EKONOMİ BİLİMİYLE İLGİSİ YOKTUR

GÜNÜN GÖZLEMİ

CAAART

İlhami SOYSAL

Her sabah sıcağı sıcağına yazılacak çok şey var ya, biz gene de bir kaç gün öncesinin olayına değinmek istiyoruz.

Olay Şu: İzmir'de Tariş'ten sonra, Ege Üniversitesine karşı girişilen polis operasyonu sırasında can yanmasını istemeyen Sosyal Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Necdet Sözer, elinde megafonla, okul binasına sığınmış öğrencilere, "işgalden vazgeçer binayı kendiliğinizden boşaltırsanız, güvenlik kuvvetleri size hukuki yönden verilecek cezadan başka kötü bir muamelenin yapılmayacağını söylüyorlar" derken, operasyonu yöneten en yetkili kişi çevresindeki polislere "caart diyor, dekanada gülüyormuş...

DOĞRU YADA YANLIŞ

Olayı anlatan yukarıdaki satırlar bir gazete haberinden aktarılmıştır. Doğru yada yanlış diye kesin bir yargı yürütmeyeceğiz. Ama yalanlanmadığına göre, kesin sayabiliriz. Kaldı ki, iş bu kadarla bitmiyor. Aynı olayları aktaran bir başka gazete de bir haber fotoğrafı vardı. Fakülteden dışarı çıkarılıp, boğazı kesilmiş tavuklar gibi sıram-sıram yere yatırılmış kızlı erkekli öğrenciler arasından birinin tam tepesinin üstünde, demir ökçeli çizmeleriyle tepinen bir güvenlik görevlisi ve onu sırıtarak seyreden yarım düzine daha başka görevli...

Buda herhalde, o cart diyen yetkilinin tipinden biriydi.

EĞRİ OTURUP, DOĞRU KONUŞALIM

Şimdi lafın burasında eğri oturup doğru konuşalım. Sözümüz, o kafataslarına kabaralı çizmesiyle çifte atan en alt düzeyde ki gözü dönmüş görevliyede, onun tepesindeki, bir Dekana cart çeken yetkiliyede değildir. Öyleleri, çok sıkıştılarmı, ne yapalım biz emir kuluyuz, bizde insanız, kendimize hakim olamadık falan fıstık derler, gene de bildiklerini okumaya devam ederler. Taaaaki aynı işlem kendi başlarına gelinceye kadar.

Ama, bunlarında üstünde görevliler ve sorumlular vardır. Sözümüz onlara... Sorumuz da onlara...

Perşembe günkü bu insanlık dışı olaydan bu yana ne yaptınız?

HADİ ADLANDIRALIM DA

Buz üstünde yazı yazmak amacında değiliz. Ivırıp-kıvırmakta değil, açık açık soruyoruz. Ad ad, görev görev sayalım: Ey İzmir'in valisi, İzmir'de devleti temsil eden bay, bu haberler, bu fotoğraf, bu işlemler konusunda ne yaptınız?

Ey İçişleri Bakanı Gülciğil, zat-ı aliniz ne yaptınız?

Ya siz Sayın Süleyman Demirel, başbakan olarak siz ne yaptınız?

İktidar partisi ve onu destekleyen partilerin liderleri, senatör ve milletvekilleri... sizler ne yaptınız? Sayın Erbakan, Türkeş, Feyzioğlu, Sükan, nerelerdesiniz?

Ya sizler Muhalifler, CHP'nin senatörleri, milletvekilleri, karınca ezmez sayın Ecevit siz?

PİREYİ DEVE YAPMAK

Şimdi pekçok DEMOKRAT okuyucusu, bizim bu sorularımız karşısında kıs kıs güleceklerdir. Ammada büyütüyorsunuz ufacık bir lafı ve bir çifteyi diyeceklerdir. Bu ülkede insanlar öldürülüyor, nice kişiler kim vurduya getiriliyor, niceleri işkencelerden geçirilip sırtlarına amerikan kovboylarının sığırlara damga vurması gibi kızgın demirlerle damgalar vuruluyor, gençler kurşunlanıyor, senin anlattığın gibi olaylarda vukuat-ı adiye yıllardan beri diyeceklerdir.

Doğrudur.. Doğrudur doğru olmasına da bu doğrulara nereye kadar kulak tıkayıp, yaaa öylemi olmuş deyip geçeceğiz. Bizim geçmemiz de önemli değil. Bu işin asıl sorumluları, sadece cart diyenle çifte atan değil, yukarıda ad ad sıraladıklarımızdır. Bu baylar, iktidar, muhalefet, derece derece en alt basamaktan, en üst basamağa görevliler, hak, hukuk, vatan, millet, silistre. Anayasa düzecekler, daha millete ne kadar "caaaaaaart!" çekecekler?

Hırsımız, hırçınlığımız bu soruya yanıt bulamamaktan, bulsakta diyememektendir... Ama artık yetsin....

CHP Çorum Milletvekili Şükrü Bütün'ün yeğeni öldürüldü

Ankara'da CHP Çorum Milletvekili Şükrü Bütün'ün yeğeni Yıldırım Beyazıt Lisesi öğrencisi Nesimi Çinkaya kimliği belirlenemeyen silahlı kişiler tarafından başına kurşun sıkılarak öldürüldü. Gece bölümünde okuyan Çinkaya'nın aynı zamanda taksi şöförlüğü yaptığı, olayın çalıştığı sıralarda arabasına müşteri olarak binen iki kişi tarafından yaratıldığı bildirildi. Daha önce de öldürülmek istenen Nesimi Çinkaya'nın başına üç kurşun sıkıldığı, saldırganların kaçarken cesedin üzerine 6 kurşun daha sıktıkları açıklandı. CHP Milletvekili Şükrü Bütün, olaydan sonra yaptığı açıklamada, yeğeninin sürekli ölümle tehdit edildiğini bu yüzden Türkiye'yi terk edip Almanya'ya nişanlısının yanına giderek yerleşmeye karar verdiğini bunun için gerekli hazırlıkları tamamlamak üzere olduğunu söyledi.

●

ANKARA'DA ZAFER ÇARŞISINDA ARAMA YAPILDI

— Ankara'da Zafer Çarşısında yapılan aramalarda bir tabanca bulunduğu bildirildi.

●

KOCAELİ DMMA'DA BOYKOT SONA ERDİ.

Kocaeli DMMA'da bir süre önce alınan boykot kararı öğrencilerin istemlerinin okul idaresi tarafından kabul edilmesi üzerine kaldırıldı. Öğrencilerin okullarına gelmesinin istendiği bildirildi.

●

HATAY VALİ KONAĞINA PATLAYICI MADDE ATILDI

Hatay Vali Konağına önceki gün patlayıcı madde atıldı. Bina camlarının kırıldığı patlamada ölen ya da yaralanan olmadı. Olaydan hemen sonra polis kentte geniş bir operasyona girişti. Bu arada pek çok yurttaşın tartaklanarak gözaltına alındığı bildirildi. Dün sabah evi basılarak gözaltına alınan emekli ilköğretim müfettişi Arif Kerimoğlu'nun nerede olduğuna ilişkin şimdiye kadar herhangi bir bilgi edinilemedi. Ailesi Kerimoğlu'nun olayla hiçbir ilgisinin olmadığını belirtti. Kentte durumun gergin olduğu bildirildi.

●

İZMİR'DE BİR KARAKOLA PATLAYICI MADDE ATILDI

— Kadifekale polis karakoluna atılan patlayıcı madde binada büyük hasar meydana getirdi, ölen ya da yaralanan olmadı. Olayla ilgili soruşturma sürüyor.

— Alsancak Liman İnşaatında denizde henüz kimliği belirlenemeyen bir erkek cesedi bulundu. 30 yaşlarında olduğu bildirilen cesetle ilgili soruşturma sürüyor.

— İzmir'de çeşitli karakollara saldırılar olacağı yolundaki ihbarlar üzerine karakolların çevresinde geniş güvenlik önlemleri alındı. Kadifekale karakolunun bombalanması üzerine ihbarın doğru olduğu yetkililerce öne sürüldü. Sözkonusu olaylarla ilgili kentin çeşitli yerlerinde aramaların sürdüğü bildirildi.

●

DİYARBAKIR CEZAEVİ MÜDÜRÜ YARALANDI

— Diyarbakır Kapalı Cezaevi Müdürü Abdülkadir Geymen silahlı iki kişi tarafından açılan ateş sonucu hafif yaralandı. Olayla ilgili olduğu öne sürülen bir kişi gözaltına alındı.

●

KONYA'DA GÜVENLİK KUVVETLERİNE KARŞI GELDİKLERİ İDDİASIYLA TUTUKLANAN 15 ÖĞRENCİDEN 14'Ü SERBEST BIRAKILDI

Cumra ilçesinin Cumhuriyet Lisesi öğrencilerinden 15'i güvenlik kuvvetlerine karşı geldikleri iddiasıyla tutuklanarak Cezaevine konulmuştu. Bu karara bir üst mahkemeye itirazda bulunulması üzerine konuyla ilgilenen mahkeme 15 tutukludan 14'ünün serbest bırakılmasına karar verdi.

●

KAYSERİ'DE DR.M. CEMAL KAYA FAŞİSTLERİN SİLAHLI SALDIRISI SONUCU YARALANDI

Faşistler tarafından kurtarılmış bölge olarak nitelenen Emek semtinde nişanlısıyla birlikte otobüs beklemekte olan Dr. M. Cemal Kaya önceki gün gece saat 24.00 sıralarında silahlı 3 kişinin saldırısına uğradı. Saldırgan faşistler Dr. Cemal Kaya'yı 3 ayrı yerinden tabancayla yaraladılar. Hacettepe Hastanesine kaldırılan Dr. Cemal Kaya'nın sağlık durumunun ciddi olduğu bildirildi.

●

ADANA'DA BİR İŞÇİ ÖLDÜRÜLDÜ

— Kiremithane semtinde kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu Mustafa Dalkılıç adlı bir işçi vurularak öldürüldü. Olayla ilgili yakalanan olmadığı bildirildi.

— Kasaplar çarşısında bir dükkana giren silahlı 2 kişi müşterilerden Zeki Güldanır'ın üzerinde bulunan 10 bin lirayı alarak kaçtılar.

●

ISTANBUL OKMEYDANI'NDA BİR KİŞİ YARALANDI

— Kimliği belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu Okmeydanı Talatpaşa mahallesinde yolda yürümekte olan İbrahim Öztürk adlı bir kişi yaralandı. Öztürk'ün sol görüşlü olduğu ve üzerinde bir de tabanca bulunduğu öne sürüldü.

— Kanarya Şahin caddesindeki bir evin dışardan kurşunlanması sonucu evde oturmakta olan Kenan Tüzer adındaki MHP İstanbul İl Gençlik Kolları üyesi ağır biçimde yaralandı.

— Kanarya yenimahallede tuhafiyecilik yapmakta olan MHP Bakırköy İlçe Yönetim Kurulu eski üyelerinden Hasan Tuncer kimliği belirsiz iki kişinin açtığı ateş sonucu yaralandı.

—Bakırköy Atlı Edip İplik Fabrikasında direniş yaptıkları için arkadaşlarının gözaltına alınmasını protesto ettiği öne sürülen 34 kadın 22 erkek işçi daha gözaltına alındı.

— Yeni Mahallede bir kadının çantasında yapılan aramada 280 adet "İşçi Arkadaş, Atlı Edip İplik Fabrikası İşçilerine çağrı" yazılı bildiri bulunduğu açıklandı.

— Nuriosmaniye Kılıçlar sokakta bulunan Hüseyin Çetiner'e ait bir kuyumcu dükkanına gelen silahlı iki kişinin, kuyumcuyu soymak istemesi üzerine karşı koyan kuyumcu ile aralarında boğuşma çıktı. Bunun üzerine ateş ederek kaçan soyguncular bir Yugoslav turisti yaraladılar.

— Cıbali'de devriye gezen bir polis ve bir bekçiye aramak istedikleri şahıslar tarafından ateş edildiği, silahlı kişilerin olaydan sonra kaçtıkları bildirildi. Eşkallere göre yapılan aramalarda Rıdvan Kodak adında bir kişinin olayla ilgili olarak gözaltına alındığı bildirildi.

●

UŞAK'TA İKİ POLİS YARALANDI

— Sinekli mahallesinde devriye gezen toplum polisi arabasına açılan ateş sonucu Emin Güven ve Nuri Barlas adındaki polis memurları yaralandı.

— Uşak AP İl binası kimliği belirsiz kişilerce önce bombalandı daha sonra silahla tarandı. Olayda ölen ya da yaralanan olmadı.

●

GAZİANTEP'TE İKİ YERE PATLAYICI MADDE ATILDI

— Bir bankanın Garajlar şubesine ve Mehmet Kaya adlı bir kişinin evine atılan patlayıcı madde hasara yol açtı. Olaylarda ölen ya da yaralanan olmadığı bildirildi.

FRANSIZ VE İTALYAN KOMÜNİST PARTİLERİ FARKLI TARİHSEL KÖKENLERE SAHİP

Afganistan olayları iki parti arasındaki farklılığı gösterdi

FKP Lideri Marchais düzenlediği bir basın toplantısında

Afganistan olaylarından sonra, İtalyan Komünist Partisi ile Fransız Komünist Partisi arasındaki farklılıklar yeniden tartışılmağa başlandı. Bilindiği gibi Fransız Komünist Partisi Avrupa Komünizmi akımına en geç, katılan partilerden oldu. Bununla birlikte Parti içinde yeni çizgiye karşı çıkan güçlü bir kanadın olduğu her zaman söylendi. FKP'nin Sosyalist Parti ile kurduğu ittifakın başarısızlığı ve Sosyalist Partinin bu ittifaktan daha güçlenerek çıkması, FKP içindeki sertleşme eğiliminin yeniden güç kazanmasına hız veren ilk etken oldu. Afganistan olayları ise partinin eski çizgisine dönüştü kesin bir dönüm noktası oldu. Aşağıda Fransız Komünist Partisi ile İtalyan Komünist Partisi arasındaki tarihsel farklılıklara değinen, ve Fransa'da yayınlanan La Nouvel Observateur Dergisinde çıkan bir yazıyı sunuyoruz.

Komünist hareketin her hayati dönemecinde, rahatsızlık verici karşılaştırmalar yeniden gündeme geliyor. Her seferinde aynı sonuca varılıyor: hayır, İtalyan KP'si ve Fransız KP'si kesinlikle aynı yolda yürümüyorlar. Sanki özleri farklıymışçasına. Oysa durum da bu denli elverişliyken. Bu iki oluşumun tarihçeleri, buluşma noktalarının nazik ve konjonktürel olmasına olanak vermiyecek bir biçimde, temelden ayrı yönelimler kaydetmiş. "Avrupa komünizmi" adıyla vaftiz edilen proje, afgan engeline takıldığında bu olguya ışık tutacak.

Dört ana özellik İtalyan komünistlerini Fransız komünistlerinden ayırır:

1– ENTERNASYONAL'LE İLİŞKİLER: Daha 1926'larda, faşizmin İtalya'daki başarısı, İKP'sini gizliliğe zorladı. Sonuçta, birkaç bin komünistin Yarımadadaki faaliyeti parçalandı ve dağıldı. Enternasyonal'in karşısında FKP kadar merkezileşmiş bir örgüt yoktu ve dolayısıyla Enternasyonal de elindeki bu malzemeyle, Fransa'daki gibi net bir biçimde bolşevik tipi bir parti yaratamadı. Üstelik, Komünist Enternasyonal'in yöneticileri FKP'sini İKP'sinden daha fazla dikkate alıyorlardı. O dönemde Fransa Rusların gözünde—ister kızıl olsun ister beyaz-, dünyanın bir numaralı askeri ,gücünü temsil ediyordu. Aynı şekilde devrimci bir gelenek te gönül rahatlığıyla bahşediliyordu. Eğer belirleyici öneme haiz politik bir devrilme söz konusu olacaksa, bu Fransa'dan başka bir yerde meydana gelemezdi, İtalya'nın önemi onlara ikincil gözüküyordu.

2 – SOSYOLOJİK FARKLILIKLAR:

Başlangıçta, İtalyan komünizmi köylülük içinde -Güneydeki, tarım proletaryası kastediliyor—etkinolmuştu. İKP'nin bir işçi partisi olabilmesi II. Dünya Savaşı sonrasına rastlar. Oysa, kültürel açıdan bakıldığında, köylülerle aydınların ilişkileri, işçilerle aydınların ilişkilerinden çok daha kolaydır. Köylüler, daha iyi eğitilmiş, bilgili olduğuna inandıklarına , kendilerini temsil etme hakkını kolaylıkla devredebilirler.Kadrolarını sınıf bağrından çıkartma endişesi taşıyan işçilerle aynı kaygıları paylaşmazlar. Bu durumun sonucunda, İKP'nin yönetiminin sosyolojik oluşumu, FKP'ninkinden her zaman daha fazla çeşitlilik göstermiştir. İKP'sinin içinde aydınların rolü, açık bir biçimde daha önemli olmuştur.

Fransa'da aydınlar, genel bir kural olarak, partinin bir tür dışa açılım aracı olarak kullanıldılar. Hiçbir zaman politik kararlarına uymaya zorlanmadılarsa da, Parti'nin propagandasını kolaylaştırmak görevini üstlendiler. Sayıları birkaç taneyi aşmayan yönetim kademesindeki aydın da, Parti'nin izlediği politikayı doğrulamak ve doktrini çok yıprandığında onarmak dışında yeteneklerini kullanmadılar. Lucien Seve bu gün bu görevi parlak bir biçimde yürütmektedir. İKP ise tam tersine, rejisör Visconti'nin eski asistanı Pietro İngrao ve Harvard mezunu Bruno Trentin gibi fransız işçi hareketi içinde eşine rastlanmayacak tipte aydınları simgeleyen insanları yetiştirebildi.

3. GENEL SEKRETERLERİN KİŞİLİĞİ:

Bu sosyolojik farklılıklar, iki oluşumun genel sekreterlerinin arasında- bu gün dahi- varolan karşıtlığı açıklıyor. Bu karşıtlık her iki partinin özgün özelliklerinin güçlenmesine katkıda bulundu. Özellikle, genel sekreterlerin gücünün mutlak olduğu Stalin döneminde. Latin aydını Palmiro Togliatti uzun bir süre Buharin'e daha yakın olduktan sonra gecikmiş bir biçimde Stalin'le ittifak yaptı. Komünist Enternasyonal'in hiyerarşisinde Maurice Thorez'in üstü olmanın verdiği avantajla, özerkliğini daha geniş bir alanda kullandı FKP'sinin, kendi kendini eğitmiş proleter genel sekreteri ise entellektüel araştırmalara daha kuşkulu yaklaştı ve Stalin'in SSCB'de yaptığı gibi, kendi kavramlarının kabul ettirilmesi konusunda oldukça titiz davrandı.

4. DİRENİŞ HAREKETİNDE YETİŞEN KADROLARIN AĞIRLIĞI:

İtalyan komünistlerinin onyedi yıl boyunca sürdürdükleri gizli direniş hareketi, onları 1943'lerde ulusal bir parti konumuna getirdi. 1944'de Togliatti 'Yeni bir parti' yaratma isteğinde olduğunu bile açıkladı. 1945'te, İKP proletarya diktatörlüğü tezini terketti. FKP'sinin aynı örneği tekrarlaması için 1976 yılını beklemek gerekti. İKP, faşizme karşı mücadele süresince kendisiyle birleşmiş ılımlı öğelerin, saflarında barınabileceklerini açıkladı. Böyle öğeler, Fransa da sosyal demokrat gelenekle bütünleşebilirlerdi.

FKP de, daha kısa ancak eşit derecede muzaffer bir direniş döneminden sonra kadrolarının milliyetçi öğelerle şişmiş olduğuna tanık oldu. Bunları elinden kaçırmak istemeyen Thorez de, örneğin "Times"a verdiği ünlü demeçte olduğu gibi sosyalizme ulusal yoldan geçiş görüşleri oluşturmaya başladı. İki batılı ana partinin evrimleri bu noktada ilginçtir: Enternasyonal'in yeni aldığı min çerçevesi içinde, Yugoslavlar—Sovyetler adına- bu "sapmacılara" savaş ilan ettiler. Ancak çok kısa bir sürede, bu girişim Fransa' da başarısızlığa uğradı, çünkü genel sekreter, partinin yönetimini yeniden ele geçirmek üzere, -savaş süresince eyleme geçememişti- Resistance hareketinden gelme askeri kadroların çoğunluğunu tasfiye etme harekatına girişti. İlk tasfiye dalgası 1950'lerdeki Gennevilliers Kongresine rastlar: Merkez komiteden 27 üye düşürüldü. İkinci fırtına ise 1952'de patlak verdi. Marty—Tillon sorunu çerçevesinde başlayan olaylar, Lecevr olaylarıyla devam etti. Thorez tasfiye harekatını sürdürebilmek için SSCB'yeyaslanmakla kalmayıp, Stalin tarafından geliştirilmiş yöntemleri de uygulamaktan geri durmadı. O günlerden sonra, 1956'da FKP'nin ayağı çarşafa dolandı.. Stalincilikten vaz geçebilmek için, kendi genel sekreterini yargılamak zorundaydı. Thorez 1964'e kadar yerini korudu, böylece FKP, uluslararası komünist hareketten ancak 8 yıl sonra, Stalin döneminin ılımlı bir çok şeyi gözden geçirilmesini gerçekleştirdi.

Togliatti de bir çok şeyi stalinizme feda etmişti. Ancak SSCB ile ilişkilerini daha gevşek tutmuş, yine de İKP içindeki Sovyet yanlısı fraksiyonla iyi geçinebilmek için 1954'e dek, yumuşak davranmak zorunda kalmıştı.

Bu dört noktaya hiç kuşkusuz başkaları da eklenebilir. Gerçekten de her iki parti kendi ülkelerinin tarihi tarafından şekillendirilmiştir. nın özel koşulunda, Kuzey Güney zıtlaşmasını ve Vatikan'ın Yarımada üzerindeki etkisini önüne almak gerekir. İtalyanlar, Fransızlar gibi anti-sömürge döneminin zorluklarıyla karşılaşmamışlardır. Fransa'darki işçi sınıfının içinde önemli bir yer tutan göçmen işçilerle ilgili sorunların benzerine İtalya'da rastlanmaz. Son olarak, daha rahat mali kaynakları olan İKP'nin FKP'ye nazaran daha özerk bir tutum izleyebilmiş olmasını kaydetmek gerek. Bunun nedeni, bir yandan İKP'nin gelirlerinin FKP'nin gelirlerine göre üç-dört misli tutarında - II. Dünya savaşından beriolmasıysa, diğer yandan da, önemli bir kooperatifler zincirini kontrolü altında bulundurmasıdır. İKP kararların alındığı her yerde varolmak, kararlara katılmak gibi tutumlarının meyvalarını toplarken, FKP yalnız ve büyük olabilmenin acısını tadıyor.

Tarihsel uzlaşma: İKP Sekreteri Berlinguer ile Hristiyon Demokratların öldürülen lideri Moro el sıkarlarken

"Kağıt zammı ile Anayasa suçu işlendi"

Son kağıt zammı Türkiye'deki tüm yayınevi ve dergi sahiplerini büyük ölçüde etkiledi.

Ülkemizde son günlerde artan yayın ve okurun yarattığı bilinçlenmenin bu yolla durdurulması için bu kağıt zammının oluşturulduğu savunulurken yayıncılar bu zamların yeniden karaborsa ile daha da tırmanacağını belirttiler.

Bu konuda bilgisine başvurduğumuz yayınevi ve dergi sahipleri Hükümeti ağır bir dille suçlarken, kağıt zammının anayasaya aykırılığını'da vurguladılar.

Öte yandan Türkiye Yayıncılar Birliği ve Yazarlar Sendikası bugün yönetim kurullarını toplayarak kağıt zammı konusunda alınacak genel önlemleri saptayacak bu konudaki görüşlerini de kamu oyuna duyuracaklar.

Aşağı'da yayıncıların konuya değğin görüşlerini bulacaksınız.

NECDET ÖKTEM
Somut Dergisi Sahibi

"Anayasanın 23 üncü maddesi (Kanunun haber, düşünce ve kanaatların serbestçe yayınlanmasını engelleyici veya zorlaştırıcı siyasi, iktisadi, mali veya teknik kayıtlar koyamaz) der.

Bu zam anayasada sözü edilen iktisadi ve mali bir engellemedir.

Bir tarım ülkesi olan Türkiye'de insanlar bugün için iyi kötü doyabilirler ama bugünkü bunalımların kökeninde yatan kültür eksikliğimizi ancak çağdaş basılı yapıtlarla giderebiliriz. Kültürü yaymanın başlıca aracı basılı ürünlerdir. Kağıda hangi oranda zam yapılıyorsa kültüre o oranda kısıtlama getiriliyor demektir. Bir yayını polis yöntemiyle yasaklamakla ekonomik yöntemle yasaklamak arasında ayrıcalık yoktur. Hatta birincisine karşı anayasal hakların savunulması olasıdır ama kağıt karaborsacısına karşı ne yapılabilinir.

ENVER AYTEKİN
(Yayıncılar Derneği Genel Başkanı)

Türkiye'nin kültür ve sanat, eğitim ve öğrenim hayatı, kağıt fiyatlarına yapılan yeni zamlarla tarihinin en büyük darbesini yemiştir. Bu zammın yarattığı şartlar altında yayınevlerinin ve diğer basın organlarının ayakta kalması adeta imkânsız hale gelmiştir. Erişilmek istenen sonuçta buydu Zaten T.C.K.142. maddesinin başaramadığı işi bu zam kararı başaracaktır. Halk kitlelerinin bilinç düzeyinde son yıllarda meydana gelen gelişmeyi ve bunun bir sonucu olarak ortaya çıkan sosyal muhalefeti durdurmak için bundan daha barbar ve daha sinsi bir tedbir düşünülemezdi. Siyasi rejimi ne olursa olsun, hiçbir ülkede böylesine bir fikir ve kitap düşmanlığının eşine rastlanmamıştır. Bu yeni zam kararını iktisadi ve mali faktörlerle açıklamak safdillik olur. Karanlığın aydınlığa cehaletin bilgiye tahakkümüdür bu. İnsanların kendi manevi varlıklarını geliştirme haklarını filiyatta ortadan kaldırması itibarıyle, bu karar, Anayasa'nın 14. 21., ve 22. maddelerinin özüne de aykırıdır. Üzerine ölü toprağı serpilmiş olan ana muhalefet bakalım bu karar karşısında nasıl bir tavır takınacaktır. Geçmişte kendi iktidarı zamanında aynı günahı işlemiş olan (aynı ölçüde olmasa da) ana muhalefetin buna karşı esaslı bir tepki göstereceğini ummak herhalde boşuna olur, çünkü, düşünce ve yayın hayatını baskı altına alan tedbirler, iktidar mevkiine gelebilen bütün partilerin üzerinde kolaylıkla anlaştıkları bir "asgari müşterek"tir. Bir de büyük gazetelere söyliyecek bir çift sözümüz var: yıllardan beri kendileri kağıdın kilosunu 9 liraya alırken, yayınevlerinin aynı kağıdı 19 liraya almasına ses çıkarmıyan bu büyük gazeteler, bu yeni zam kararından bu kere kendileri de nasiplerini almışlardır. Şimdi bunlar bir ikilemin içine girmişlerdir Ses çıkarsalar ayıp olur, çıkarmasalar yine ayıp olur.

Fiyat artış nedenlerinden biri: Aracılar

İstanbul'a her gün yüzlerce kamyon sebze ve meyve gelir ve bunlar götürülür depolara, anbarlara.... Haldeki dükkanlardan pazarlanır bunlar (Fotograf: Hüseyin Avuç.)

● Tüketiciye ulaşan her mal en az dört-beş el değiştirir, değişen her elde fiyatlar basamak basamak yükselir

● Üretici kabzımalın verdiği fiyatı kabullenmek zorunda kalırken, kabzımal küçük esnafa tutturabildiğine satar elindeki malı

Pınar ÜNSAL

Çeşitli meyva ve sebzeler üreticinin elinden çıkıp ta en az üç el değiştirdikten sonra, alındığı fiyatın bir kaç misline tüketiciye ulaşıyor.

Üreticinin elindeki ürün ilk elde Anadolu'nun çeşitli yerlerinde adamları olan kabzımal veya toptancı şebekeleri tarafından belli bir fiyat verilerek alınır. Üretici kabzımalın adamlarının verdiği fiyatı kabullenmek zorundadır düşük de olsa.

Üretici malını kendisi götürüp pazarlıyamaz çünkü. Olanakları yoktur. Zorunlu olarak verilen fiyata razı olur. Toptancılar da birbirinden fazla fiyat vermezler üretilen mala.

Üretici köylüden "ucuza kapatılan" mallar yüklenilir, getirilir büyük şehire, İstanbul'a. Yüzlerce kamyon gelir her gün sebze ve meyva haline. Burada mallar boşaltılarak, kabzımallar tarafından ambarlara, depolara götürülür veya doğrudan haldeki dükkanlardan pazarlanır. Manavlar, bakkallar, sergi sahipleri gelir buradan ürünleri alırlar.

Kabzımal küçük esnafa tutturabildiği fiyattan satar elindeki mali.. Piyasada o malın kaça alıcı bulduğuna bakar. Ona göre satar. Kendisine ucuza mal olan malları bile maliyetinin bir kaç misline satabilir. Piyasanın durumuna göre.

Bakkal ve manavlar da hoşnut değil bu durumdan. Aldıkları malın üzerine onlar da kendi karlarını koydukları zaman ürünler tüketicinin eline alış fiyatının üç—dört misli bir fiyatla geçiyor.

İlginç olan satılan yüksek fiyatlı meyve ve sebzelerden elde edilen karı ne onu üreten üretici alabiliyor ne de dükkanına koyup satan.. Onun üzerinde hiç bir emek harcamayan aracı, kabzımal en büyük karı cebine indiriyor.

35—40 liradan bir kilo mandalinanın öyküsü şövle: Mandalina üreticisinden 8 lira ile en fazla 12 lira arasında alınıyor. Biz 10 liradan aldığını düşünelim. Nakliyesi genellikle üreticiye yaptırılıyor, ama biz toptancının naklettirdiğini düşünelim. Mersin'den yüklenen 7 ton mandalinanın nakliye masrafı kilo başına 3 lira. Mandalinanın maliyeti 13 lira oldu. Bu mandalina kabzımal tarafından 25 veya 30 liraya perakendeciye satılıyor. Perakendeci de bunun üzerine 5—10 lira ekleyerek 35—40 liraya satıyor.

Bu hesaba göre kabzımalın günde yalnızca bir kamyon mandalina getirdiğini varsaysak bile günlük karı, kilo başına en az 10—15 lira 7 tonda ise en az 70 bin lira ile 105 bin lira arasında oluyor.

Ürün üzerinde bir yıl emek harcayan masraf yapan bütün zorluklara katlanan üretici ise kabzımaldan daha az kazanıyor.

Kaldı ki bir kabzımala her gün sadece bir kamyon mandalina değil birkaç kamyon dolusu çeşitli mallardan gelebiliyor.

Mandalina yalnızca bir örnek. Çarşıdan "ateş pahasına" aldığınız bütün sebze ve meyvaların öyküsü bunun gibi

ABD, askeri harcamalarını büyük ölçüde artırıyor

Carter, ABD'nin savunma harcamalarını artırması gerektiğini savunuyor.

Başkan Carter, ABD Kongresine 1980—1981 yılının bütçe taslağını sunuyor. Açıkça bilinen bir konu, ABD'nin askeri harcamalarının bütçe içinde ağırlıklı yeri alacağı. Vietnam savaşından buyana ilk kez ABD'nin bütçesi içinde bir yıldan öbürüne askeri harcamaların %25 oranında arttığı gözlendi. Bu sayı, Federal Almanya'nın genel harcamalarının dörtte biri kadar bir miktar oluşturuyor.

Bunun yanında Başkan Carter'in, bundan sonraki beş yıl içinde askeri harcamalara %4.5 ile %5.5 oranında artış sağlanması yolundaki tasarıyı da, bütçe taslakları arasına dahil ettiği bildirildi. Bu yeni silahlanma girişimi, ABD'nin ekonomik merkezi olan Wall Street'te olumlu karşılandı.

ABD'nin Sovyetlere uygulayacağı buğday ambargosu haberi duyulur duyulmaz, silah ve elektronik üretim alanında yer alan şirketlerin hisse senetleri yükseldi.

Beyaz Saray yetkililerinden biri "Bundan böyle ekonomi politikamız, dış politikamıza bağımlı olarak yürütülecek" dedi. ABD'deki bir Fransız gazetecisi de, "bunların, kamuoyunu uzun bir uluslararası krize hazırlama girişimleri" olduğunu söyledi.

Bütçedeki bu değişiklik, Carter'ın daha önce planladığı toplumsal içerikli projelerin ertelenmesi sonucunu doğuruyor. Carter'ın doları kurtarmak için ekonomik gelişmeyi kısa bir süre gerileterek, harcamaları kısacağı belirtilmişti. Ancak şimdi, askeri harcamaların artırılmasıyla bu kısıtlama mümkün olmayacak. Doların değer kaybetmesi başta otomobil ve inşaat sektörleri olmak üzere bir çok alanda çıkmazlar yaratmıştı. Yeni bütçenin bu krizi durdurup durduramayacağının belli olmaması tedirginlik yaratıyor.

Geçtiğimiz yıl, otomobil sanayiinde %20'lik bir düşüş olmuştu. Ayrıca, toplumun satın alma gücü de %2 ila %3 oranında düştü. Buna karşılık, harcamaların durmadığı, aksine tasarrufta büyük düşüş olduğu görüldü. Şirketler de büyük bir satın alma çabası içine girdiler. Bu durum, ülkede spekülasyonların, dolayısıyla karların artmasına yol açtı. Bu karlar, tekellerin elindeki nakit para oranını da çoğalttı.

Sonuç olarak birçok irili ufaklı şirket, başkaları tarafından satın alındı. Hükümet bankalara bir çağrı yaparak bu spekülasyonların durdurulmasını istedi. Ancak A.B.D.'de tekellerin, devletin bu tür çağrılarına kulak asmadığı da biliniyor.

Öte yandan, ekonominin gelişmesi yavaşlatılsa bile, böyle bir durum işsizliği, körükleyeceğinden, pek yararlı olmayacak.

ABD'nin bu nedenlerle, ekonomik çıkmazlardan kurtulmak için başka başka çözüm yolları arayacağı bildiriliyor.

Kıbrıs'ta genel greve gidiliyor

LEFKOŞE(THA)

Kabrıs Türk Federe Devletinde hükümetin birinci ve ikinci zam paketlerini ve hayat pahalılığı tahsisatı ödenmemesini protesto için genel greve gidileceği bildirildi. Kıbrıs Türk İşçi Birlikleri Federasyonu (Türk-Sen) pazartesi gününden itibaren süresiz grev uygulayacak.

Türk-Sen süresiz greve gidecek işyerlerinin adlarını açıklamamakla birlikte, yaşamı etkileyecek hava ve deniz limanları, gümrük, elektrik idaresi ve iletişim işletmelerinde de süresiz greve gidileceği bildirildi.

Öte yandan devlet memurları ve öğretmenlerin bağlı bulunduğu ilerici sendikalar Federasyonu(İSEF) genel sekreteri Ali Arsın hükümetin zam paketleri karşısında sabit ve dar gelirlilerin yaşam koşullarının son derece kötüleştiğini, önümüzdeki günlerde haklarının alınması yolunda bir dizi eylemler planladıklarını açıkladı. İSEF geçen hafta da Magosa'da protesto mitingi düzenlemişti. Öte yandan Cumhuriyetçi Türk Partisi hükümetin zam kararlarını protesto etmek amacıyla dün Değirmenlik kentinde bir miting düzenledi.

Kıbrıs'taki zam paketlerine karşı tüm muhalefet tepki gösterirken, Türkiye'de korkunç boyutlar alan ve emekçilerle dar gelirlileri açlık koşullarına mahkum eden son zamlar ve önlemlerin sessiz karşılanması Kıbrıs'ta ilginç bir karşıtlık olarak algılandı.

İsrail işgalindeki Filistin kentlerinde genel grev yapıldı

GAZZE(A.A)

İsrail ile Mısır arasındaki ilişkilerin normalleştirilmesini protesto etmek amacıyla İsrail işgali altındaki Gazze kentinde Cumartesi günü genel grev ilan edildi. Gazze kenti yanında Batı Şeria ve Doğu Kudüs'te de tüm işyerleri ve okulların açılmadığı bildirildi. Grev sırasında hiçbir olayın meydana gelmediği açıklandı.

Filistin 'Ulusal Yönlendirme Komitesi"nin bir sözcüsü ise bir açıklama yaparak Batı Şeria'daki tüm Arap liderlerine Carter'in özel temsilcisi Linowits ile görüşmemeleri yolunda talimat verildiğini bildirdi. Filistin Komitesi sözcüsü Filistinlilerin Mısır'ın hazırladığı özerklik planını bütünüyle reddettikleri için Carter'in özel temsilcisi ile görüşmelerinin sözkonusu olmadığını ileri sürdü.

Bu arada önceki gün Gazze kentinin merkezinde bulunan br İsrail karakoluna bomba atıldı. İsrail radyosunun verdiği haberlere göre olay sonucunda 10 kişi yaralandı.

İKD Başkanı Onger "Kürtajın yasallaşmasını" istedi

HABER MERKEZİ

İKD Genel Başkanı Beria Onger "Kürtajın yasallaşması ve kamusal sağlık kuruluşlarında ücretsiz yapılması insan haklarına saygılı ve toplum gerçeklerini görebilen herkes için paylaşılması gereken bir görüştür." dedi.

Önger dün yaptığı açıklamada şu görüşlere yer verdi. "Her yıl onbinlerce kadın ilkel yollarla çocuk düşürme yüzünden ölmekte ya da sakat kalmaktadır. Kürtaj mekanizması fiilen illegal yoldan ve yüksek paralar karşılığı sürüp giderken, dar gelirli aile kadınları kürtaj için gerekli parasal olanağa sahip değildir. Bu nedenlerden çok sayıda kadın ilkel yollara başvurarak yaşamını tehlikeye atmaktadır. Bu nedenle kamusal sağlık kuruluşlarında ücretsiz kürtaj olanağı sağlanmalıdır. Ancak tam gün yasasının eksiksiz uygulanması gereklidir. Aksi halde kürtajın yasallaşması zaten muayenehanesinde kürtaj yapmakta olan doktorlara legal çalışma ortamı sağlamaktan öte gidemez.

Kürtajın yasallaşması da diğer tüm demokratik kazanımlar gibi geniş kitlelerin kadın yığınlarının örgütlü ve demokratik savaşımı ile gerçekleşebilir."

TSİP: Carter, soğuk savaş stratejisi izliyor

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Sekreteri Yalçın Yusufoğlu, partisinin düzenlediği kapalı salon toplantısında, Filistin ve Orta Doğu sorunu ile ilgili olarak, "Carter soğuk savaş stratejisi izliyor" dedi.

ABD'nin Orta Doğu'yu izlediği savaş stratejisinde pilot bölge olarak kullandığını vurgulayan Yusufoğlu, Mısır-İsrail Devletleri arasındaki ilişkilerin emperyalizm syonizmi ve Arap gericiliği tarafından Filistin'in özgürlüğüne ve bölge barışına karşı bir komplo niteliğinde düzenlediğini öne sürdü.

Yusufoğlu konuşmasını şöyle bitirdi:" Filistin halkının kendi kaderini tayin etmesi, İsrail'in 1967 sınırları gerisine çekilmesi, FKÖ'nün Filistin'i temsil eden biricik örgüt olduğunun kabul edilmesi gerçekleşmedikçe Filistin sorunu çözümlenemez."

HAYRETTİN AKPINAR
(1958 - ....)

25 Ocak 1978'de ADMMA'da faşist katillerce gece öğrencilerine atılan bomba ile katledildi.

Anısını Yaşatacağız.

ADMMA'lı sınıf Arkadaşları

Metin GÖK
(1954 - .....)

Onurlu, devrimci kavgasında, şerefle şehit düştü. Hayatı ve mücadelesi bize örnek olacaktır.

AİLESİ

DÜNYA'DAN KISA HABERLER

NAMİBİA - Son 14 ay içinde 500 Güney Afrika askerinin öldürüldüğü öne sürüldü. Güney Batı Afrika Halk Örgütü SWAPO, son 14 ay içersinde 10 Güney Afrika jet ve helikopterinin düşürüldüğünü ve 1978 Aralık ayından bu yana yapılan 156 operasyonda Güney Afrika Birliklerinden çok sayıda silah ele geçirildiğini bildirdi.

ABD - ABD Dışişleri bakanlığı bir açıklama yaparak, "Basra Körfezi bölgesindeki Amerikan Çıkarlarının bölgede bir Batı ve Japon Tekeli kurmayı değil; petrolün serbest pazarda satılmasını gerektirdiğini " belirtti.

Bilindiği gibi Basra Körfezi Bölgesi, dünya petrol ihracatının yaklaşık üçte ikisini kapsamakta ve Doğu Bloku ülkeleri bu petrolden hemen hemen hiç satın almamaktadırlar.

MISIR — Mısır, Sina çölünün 2/3'sini İsrailden geri aldı. 12 yıldır İsrail işgalinde bulunan Sina çölü İsrail bayrağının indirilip, yerine Mısır bayrağının çekilmesiyle kesinlik kazandı. Taraflar, 30 yıldan fazla süren savaştan sonra geçen Mart ayında bir anlaşma imzalamışlardı.

RODEZYA — Mugabe'nin Rodezya'ya dönmesi gerçekleşiyor. Mozambik'teki siyasal tutukluların salıverilmesine ilişkin karardan sonra gerilla liderlerinden Mugabe'nin de ülkesine dönmesi olanaklı hale geldi.

İngiltere, Mugabe'nin isteği üzerine Mozambik'te tutulan "ZANU örgütü üyelerinin serbest bırakılmalarına dek Mugabe'nin Rodezya'ya dönüşünü erteletmekteydi. Yurtsever Cephe'nin diğer lideri Nkomo ise 13 Ocak'ta Rodezya'ya dönmüştü.

HOLLANDA - Hollanda Başbakanı Andreas van Agt Lahey'deki haftalık basın toplantısında Hollanda hükümetinin Sovyetler Birliği ile olan kültürel ve ticari ilişkilerini donduracağını açıkladı.

Mısır Savunma Bakanı Afganlı gerillaların Mısır'daki eğitim kamplarında eğitildiklerini açıkladı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Mısır Savunma Bakanı General Kemal Hasan Ali, televizyonda yaptığı bir konuşmada, Afganlı Gerillaların Mısır'daki eğitim kamplarında eğitim gördüklerini açıkladı. Savunma Bakanı "Mısır, Afganlı gerillalara gereken her türlü yardımı yapacaktır. Bölgedeki Arap ve İslam ülkeleri, Afganistan olaylarının simgelediği tehlikeleri kavramalı ve bununla mücadele etmek için işbirliği yapmalıdırlar. Mısır, her zaman Arap İslam ve Afrikalı ülkelerin yardımına koşmaya hazırdır." dedi.

Öte yandan Babrak Karmal'ın eski devlet başkanı Taraki'nin cephesiyle birleşmeye çalıştığı bildirildi. Kabil'deki kaynaklara göre Karmal'ın başlıca hedefi, Afganistan Halk Partisi içinde kendisinin önderliğini yaptığı Parçam fraksiyonuyla, Taraki'nin Halk fraksiyonunu birleştirmek. Kaynaklar, Karmal'ın Afganistan Halk Partisinin de adını değiştirerek, "Afganistan Parçam Halk Partisi" ismini kullanacağını ileri sürüyorlar. Karmal'ın kurmayı amaçladığı Ulusal Cepheyle birlikte müslüman toplumuna yakınlaşmak ve sunni müslümanları da yanına çekerek işbirliği yapmak çabası içinde olduğu da gelen haberler arasında yer alıyor.

Bu arada Karmal da bir açıklama yaparak, 27 Aralık darbesinden bu yana 15 binden fazla siyasal tutuklunun serbest bırakıldığını bildirdi. Macaristan Haberler Ajansının Kabil'den verdiği haberde Karmal "Hıfzıullah Amin'in teröre dayalı yönetiminden kaçan Afganlılar da artık ülkelerine dönerek, barış içinde çalışmak ve yaşamak olanağı bulabileceklerdir." dedi. Son verilen rakamlara göre Afganistan'dan kaçanların sayısı 600 bini bulmaktadır. Karmal, sosyalist ülkelerden gelen gazetecilerle yaptığı bir basın toplantısında da, Hıfzıullah Amin'in düzenlediği komplo gerçekleşseydi; ülke bugün bir içsavaşla ikiye bölünecek ve bunun sonucu Kamboçya ya da Şili'deki felaketlerden kötü olacaktı." dedi.

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

Bazlama-Politika ve langer şapka

Bir köye konmuşluğunuz varsa... Padon yanlış söyledik. Eğer politikacı iseniz, ve de seçmen avına çıkmışsanız. Vardığınız yerde oturup da bir çay, bir kahve veya ayran içmeye durunca, hemen "laf lafı açar". Size şirin gözükmek isteyen köy halkından en şipşirini başlar anlatmaya...

Beğim. Sizden önce de çok gelen oldu...

—Eeeee!.....

—Çok şey sözvirdiler emme.. hiç biri tutmadı...

—Nasıl ki?

—Aha! Şu bizim 7 kilometrelik yol, tam 11 senedir asvat. Emme bir türlü yapılmayi. Bilmiiy...

—Vay namussuzlar. Demek size yalan söylediler haa!...

— Ama bakın bana bir kez oy verin siz, karışmayın gerisine...

—...............

—Ben her bişeyinizi tamam edecem, yolunuzu, köprünüzü, suyunuzu evelallah 2 aya varmadan. Hem ben "ananızın ak sütü gibi helal" oylarınızı da bir bakanlık koltuğuna satmıyacağım. Satanın...

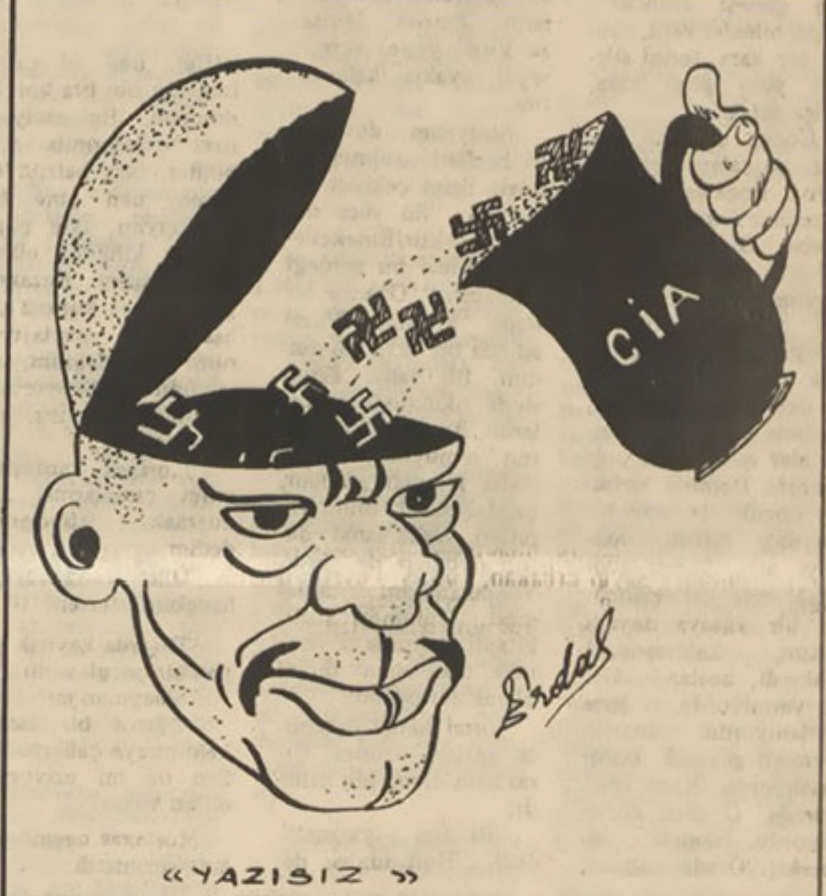
—Estağfurullah beyim, estağfurullah... Bu söyleşi böylesine, haşin ve de gaddar devam ederken, sizi baş tacı edip uğurluyacaklar, arkasından da...

—Seni gidi politika ecinnisi, seni...

—Ulan amma dayuttu ha! Bir de açıkgöz geçinip "LANGER ŞAPKA" geyii... diyeceklerdir.

Ve sizin de köy yerinde yufka ekmek açan kadınlara "köylü" gözükmek için o tertemiz, o jilet gibi ütülü pantolanla çöküp...

—Bacım ver hele bir bazlama!... demeniz boşa gidecektir. Tek bir oy bile alamıyacaksınız, tek kârınızsa pantolonun yaptığı diz....

«YAZISIZ»

Çivileme

ONLAR DIŞARDAN BİZ İÇERDEN

Büyük tefeci Sam ve Hans amcalar ülkemize olağan üstü yardıma hazırlanırken, 1 dolar 70 TL. 1 Markı 41 TL ya çıkarıverdi. Bu durumda ülkemiz dış satımda amcalarına çok ucuz mal satacak, amcalarından da çok pahalıya mal alacak.

Ülke yöneticilerimize karşı, neden elin yabancılarını, iç işlerimize burnunu sokturuyor diye hemen tepki göstermeyin lütfen. Tarihimize çok bağlı olan milliyetci yöneticilerimiz sadece "Tarih tekerrürden ibarettir" deyip amcalarıyla dışardan, yeğenleri ve yiyenleriyle içerden, Türkiyemizin dayanıklılık gücünü ölçüyorlar şu anda.

Vural AHI

Valla içmedi!

Basın organları soruyorlar: "10 bin ton fuel-oil ne oldu?" Ne olacak canım... Başbakan içmedi ya...

TÜRK'çesi

Bir tip....

Babasının " sen adam olmazsın" deyip durduğu bir soyta, her nasılsa, bir gün vezir olur. İlk işi, yaka paça babasını huzuruna getirtip "Bak baba, ben vezir oldum" demektir. Babası, acı acı gülüp, "Ben sana vezir olamazsın demedim ki" der "adam olamazsın" dedim.

Şöyle bir bakın çevrenize, böyleleri bu gün de aramızda, hem de epeyce bol bulunur bizim toplumda. Kişilerin tüm yeteneklerini özgürce geliştirebileceği bir düzen kurulup, en azından üç beş kuşak geçmeden de soyları kesilmeyecektir. Şu ya da bu kişi değildir söz konusu olan bir tiptir.

Bu tip, ruhsal açlığını doyurmak çaresizliği içinde, ya giydiği üniformaya, ya makamının forsuna, ya para ya da pazu gücüne sığınır. Çok kez çizmeden yukarı çıkıp, kendini göstermek için çırpınır durur.

Bu tip, eline geçen ilk yetkiyle, küçük ve cin gibi bir kız çocuğunu "sözümü tut, yoksa seni vururum" deyip de vurabilen bir er olarak çıkar karşımıza.

Bu tip, kış ortasında binlerce memuru oraya buraya sürebilen bir makam sahibi de olabilir.

Bu tip, el ilanı ya da ansiklopedi ile günlük gazete arasındaki ayrımı bile kavramadan yazı işleri yönetmenliğine soyunup, bol bulunca yazıyı nereye koyacağını şaşıran birisi,

Bu tip, bilir kişi olup "düşünce suçu işleyenler"in cezalanmasına fetva düzen bir hukuk profesörü,

Bu tip, düşünen kafaların susturulmasını kamu güvenliğinin gereği sanan bir "bürokrat" yada "aparatçiki" (1)

Bu tip, Aziz Nesin'in bir öyküsünde anlattığı hep "ben yapacağımı bilirim" diyen tranvay vatmanı, evet, bunların hepsi olabilir. Olmaktadır da....

Sağduyulu bir düzen, "herkesten yeteneğine göre" deyip, özürlü ya da üstün nitelikte olmıyan parçaları daha az duyarlıklı yerlere yerleştiren bir mühendis gibi, bunları uygun yerde kullanır ve işe yaramazsa da çıkarıp atar.

Bizde ise, uyuza tırnak misali, " sorumlulukları azaltıp yetkileri artırarak" işleri düzelteceklerini sanıyorlar. Bunun daha büyük bir başıboşluk yaratacağını, bu tiplerin "dediğim dedik, çaldığım düdük" deyip aklına estiği, canının istediği gibi davranmasına yol açacağını görmeden..

Bizden söylemesi, kendi düşen ağlamaz.

(1) "Bürokrat", bürokrasi (veya herhangi bir örgütün) dişli çarkı olma dışında varlığı ve kişiliği olmayan kimsedir. Bu tür, parti bürokratlarına, Sovyetlerde, "aparatçiki" denir.

Şavku G. TÜRK

ASIM İŞLER– *Fotoğraf: Esat Papila*

'Benim için kaynak, toplumun dinamik unsuru emekçilerdir'

Asım İşler 7. kişisel sergisini açtı

Muzaffer AKSOY

21 OCAK GÜNÜ TAKSİM SANAT GALERİSİNDE 7. KİŞİSEL SERGİSİNİ AÇAN ASIM İŞLER 1941 TİREBOLU DOĞUMLU. 1966 YILINDA DEVLET GÜZEL SANATLAR AKADEMİSİ Y. RESİM BÖLÜMÜNÜ BİTİRDİ. 1970–1974 YILLARINDA ÇALIŞMALARINI PARİS'TE SÜRDÜRDÜ. YAĞLI BOYA ÇALIŞMALARI YANINDA RENKLİ GRAVÜR YAPTI. 5 YILDAN BERİ DEVLET GÜZEL SANATLAR AKADEMİSİ'NDE ÖĞRETİM ÜYESİ.

Yukarıda kısacana biyografisi verilen Asım İşler'le 3 Şubata kadar açık kalacak sergisi konusunda kısa bir söyleşi yaptık:

Soru: Sergideki eserleriniz son çalışmalarınız mı?

Yanıt: Bu sergi 1961'den bu yana yağlı boya ve gravürlerimden oluşmaktadır. Öğrencilik yıllarımdaki bazı resimlerim de yer almaktadır. Büyük boy eserlerim sergilenmemiştir.

Soru: Resimlerinizde içerik ve öz olarak neyi ifade etmek istiyorsunuz?

Yanıt: Genel yaklaşımımda kendi toplumumuzun dinamik yapısına, geçmişi bugünü ve geleceği kapsayan bir yorum getirmektir. Genelde emekçi kesimin somut sorunlarını nesnel kesintilerini vermek. Resimsel dilde çalışmaları nesnelleştirmek. Yağlı boya yanında metal gravürün anlatım olanaklarından da yararlanarak grafik dilin etkinliğini kullanmayı deniyorum. Grafik biçimin anlatımının doğrudan bilgiye dönük yapısı öze değin somut ve etkin oluşumları benim için uygun bir yöntem oluşturuyor diyebilirim.

Soru: Yurt dışındaki çalışmalarınızdan kısaca bahsedebilir miziniz?

Yanıt: Yurt dışında, devlet bursu alarak kaldığım dört yıl sürece sanatsal çalışmaları sürdürdüm. Yağlı boya ve gravürlerimi sergiledim. Orada özellikle renkli gravür çalışmaları yaptım. Kişisel sergiler açtım, ortak sergilere katıldım.

Benim için kaynak olan toplumumuzun dinamik kesimlerinin, yurt dışında da karşılaştığımız yaşam savaşımına tanıklık ettiğimi bu dramın ülkemizdeki oluşumun uzantısı olarak yaşadığımı, yapıtlarımda yansıttığımı söyleyebilirim. Bugüne kadarki sanat eylemimde, sürekliliği ve yapıyı yansıtması yönünden önemli sayıyorum. Günümüz ortamında resimsel yaratmanın; toplumumuzun ortak bilincine, savaşımına, dayanışması ile sorumlu ve etkin bir görev yüklendiği inancındayım, devrimci kültür ve sanatın aracı unsuru olarak.

İSTANBUL–MÜNİH TRENİ
1971 yılında yurt dışında yapılmıştır

Emekçi Çocuklarımız'dan öyküler

Dursun Akçam

BABAMIN KARISI

Ankara–Ulus. "Soğukkuyu Açık Sokak No: 7". Açıklığı falan yok, karışık sokaklardan birisi. "Demir Doğrama Demir Dekorasyon ve Her Türlü Demir İşleri" atelyesi önünde durdum. Demir, sac, hurda tomarları. Takır tukur sesler. Yoğun bir çalışma. Ustalarda, çıraklarda buram buram ter. Demire biçim vermek kolay mı, demir kesmek, demire çivi çakmak, kaynak yapmak kolay mı Ağustos güneşi altında?.. Eller, bilekler kara, alında ter kara, terini silenin yüzü gözü kara, dalga dalga...

Çocuk çıraklar, demir parçaları üstünde savruk sinekler, çöplerce cılız. Yekinip duruyorlar. Gelene geçene bakacak zamanları yok. Kaynak yapıyor bir çırak boyundan büyük, kilosundan kat kat büyük bir demire, yüzünde demirden maske. Tepesinde çöl güneşi, elinde alev ve kıvılcım yağmuru!.. Demirle birlikte cocuk da eriyor... Kaynağı bitirdi, maskeyi attı. Terini sildi bileklerine caprazlama. İri bir kasaya dayadı sırtını, kaldıracaktı! Yekindi, zorlandı. Gücü yetmiyordu, o gene zorlanıyordu. Lastikleşmişti gövdesi, uzalıp kısalıyordu. Kana kesti burnu, O gene zorlanıyordu. İskeleti çözülecekti. Orada çalışanların ilgisini cekmiyordu, hiç mi hiç!..

Engel olmak istedim.

"Bir şey olmaz dayı!" dedi.

"Olmaz olur mu? .. Patronun mu yoksa? .."

"Patronuma söz yok!.. O, izin vermez görürse, ben yapmak isterim!.."

Vardım patronun yanına. İçerde oturuyordu iş tulumu ile. Tulumlu patron mu olurdu? .. Yadırgadım!.. Üç de konuğu vardı. Küçücük "yazıhane"sinde taburelere sıkışmışlardı. "Patron" Murtaza Vural yerini vermeseydi ayakta kalacaktım.

Atelyenin duvarına iri harflerle asılmış bir döviz ilgiyi çekiyor ilk bakışta, "En yüce değer emektir/Emekçilerin görevi bu gerçeği bilmektir." Ozanca bir ifade. Murtaza Vural adında bir ozan anımsadım. Bir sanat dergisinde okumuştum şiirlerini. Bu tulumlu "patron" o muydu yoksa? .. Rafta kitaplar gördüm, çağdaş sanat, bilim yapıtları. Aylık sanat–düşün dergileri de vardı. Yanılmadığımı anladım!.. Tulumlu, şiirli, kitaplı patronla söyleşmek, dostlaşmak doğal olarak zor değildi.

Vural kendi öyküsünü anlattı, uzunca. Çırakların dramı hiç kalırdı:

"Bunları yazma!" dedi, "Hollanda'ya da gittim, beş yıl çalıştım. On bin lira borçlu döndüm. Bu atelyeyi özel çabalarımla açabildim. Sen patron da desen, ben yine bir emekçiyim. İşte görüyorsun kılığımı, ellerimin nasırını. Kazandığım üç bes kuruşu çalışanlarla paylaşıyorum. İşsiz değilim, ustalığımı sürdürüyorum. Bu denlisi yetmez mi bu düzende!.."

"Murtaza kardeşim, senin çıraklarınla konuşmak istiyorum" dedim.

"Olur ağabeyim, hangisini istersen? .."

"Dışarda kaynak yapan bir çocuk vardı..."

"Süleyman mı? .."

"Ağırca bir kasayı kaldırmaya çalışıyordu. Sen de mi eziyorsun onları yoksa? .."

Murtaza başını salladı, gülümsedi:

"O keratayı çalıştığı yerden kovmuşlardı. Ben aldım yanıma. Alışık olmadığı bir ilgi, yakınlık gördü burada. Ne olur, ne olmaz korkusu içinde olanca gücü ile çalışır, çırpınır. Kaç kez okşadım, yanımda sürekli çalışacağını söyledim. Bu kez de bir "minnet borcu" ödemek istercesine daha bir hareketlendi!" Çayını yudumladı, "Merak etme zamanla o da kaytarmayı öğrenir!.."

Murtaza, Süleyman Demirci'yi çağırdı. Yüzünün teri, kiri ile damladı Süleyman. Güleç, sevecenli bakışlarını gezdirdi Murtaza'nın üstünde:

"Buyur ağabey!.."

"Ulan, ben sana gücünün üstündeki işlere karışma demedim mi? " diyerek sertleşti Murtaza. Önce korktu, toparlandı. Sonra yavaştan gevşedi, önüne baktı. Güleçti yüzü. Dudaklarını kemirmeye başladı.

"Otur şuraya!.."

Çekinerek ilişti tabureye. Çaylar geldi. Bir çırağın patronun odasında, patronla diz dize çay içmesi olağan bir olay değildi. Ama Süleyman alışık olmalıydı. Bu işi rahatlıkla yaptı.

"Siz yalnız konuşun daha iyi!.." dedi, çıktı Murtaza.

Süleyman gözleriyle sorguladı. Ne konuşacaktık? .. Yorgundu. Zayıf, ipincecik gövdesi ile bir yumruk olmuştu oturduğu yerde. Derisi körpe kemikleri üstünde bir perde. Soluk rengi teri, kiri bastırmıştı. Sesi karnından geliyordu. Soruları ağır ağır yanıtladı:

"Yaşım 12. Keskin'in Hacıyusuf köyündenim. İlkokulu bitirdim. Arkam yoktu, param yoktu, okuyamadım... Ben buraları bilmezdim. Anam yolladı.

Dedi ki, git Ankara'da kendine iş bul, meslek öğren. Önce kendini kurtar, sonra da beni!.. Amcamın oğlu Ramazan vardı. Çıraktı.

Şimdi kalfa oldu. Onun yanına geldim. Bana kızdı, sen niye geldin dedi, nerede yatıp kalkacaksın dedi. Çırak olsan da ev gerekli, yemen içmen gerekli, bakım gerekli. Sen çocuksun, git!..", dedi.

Bizim köyden başka çıraklar da vardı. Onlar da benim yaşımdaydılar. Bir arada kalıyorlardı... Onları aradım buldum... Çırak olmak kolay değil. Adamın olacak, kefilin olacak. Söz vereceksin her iş yaparım, kaçmam, bir yere şikâyet etmem.

Patronun, ustanın, kalfaların sözünden çıkmam, öldürseler de çıkmam diyerekten söz vereceksin. Bu sözlerini sana kefil olanın yanında söyleyeceksin..."

"Sonra bir elektrik tablocusunun yanında iş buldular. Haftalığım 250 lira. Çok çalışıyordum, her işe ben gidiyordum. Usta bana küfür yapıyordu. Yaptığım boyayı beğenmez beni döverdi. Sesimi çıkarmazdım. Sonra bahar geldi. Dayanamadım, kaçtım. Sonra burayı buldum. Patronumuz Murtaza ağabey çok iyi. Benimle konuşur, şakalaşır. Haftalığımı 50 lira artırdı..."

"Seyran'da kalıyorum, babamın karısının yanında!.."

Elimde olmadan gülümsedim. Anası değil miydi, "Babasının karısı? " Hemen düzeltti Süleyman:

"Yani analığımın yanında!.."

Sinema sanatı ve işlevi

Y.KAMİL RENKLİDERE

Yardımcı YÖNETMEN

Sinema sanatı bizce en büyük sanattır diyor LENİN.

Gerek devrim öncesi Rusya gerek devrim sonrası Sovyetlerde sinemacı mücadele içinde önemli görevler üstlenmiştir. Salt sinemacılara tahsis edilmiş trenler devrimin hemen arifesinde tüm Sovyetleri dolaşarak, konakladıkları en ücra köşelerde bile film gösterileri ile kitleleri bilgilendirmek ve üretimi arttırmakta başarılı olmuşlardır.

Gerçekten, çağımız sınıflar mücadelesinde sinemanın diğer sanatlar içinde seçkin bir yeri vardır. Evet, sinema bir sanattır. Burjuvazi açısından her şey gibi sanatda alınıp satılan bir olaydır. Değeri kârla ölçülen bir alandır. Parasal kazancı ve kendi değerlerini savunması iledir ki bugün kapitalist ülkelerde sinema büyük bir endüstri niteliğindedir. Öylesinedir ki, sinema endüstrileri bu ülke ekonomilerinde önemli bir yer tutar.

Bu güzel sanatın televizyon ile yeni boyutlar kazanıp yaygınlaşması burjuvazinin propagandasına etkinlikler getirmiştir. Milyonlarca insan, tek bir sesle biçimlendirilmek istenilmektedir. Başka bir deyişle söylersek insanın zengin boyutlu duyguları burjuvazinin elindeki böylesi araçlarla işgal altındadır.

Sinema, insani duyguların, değerlerin işgal altında tutulmasında, geri bıraktırılmış ülkelerde daha bir önem kazanmaktadır. Romanın, şiirin, resmin okunup, izlenip algılanması entellektüel bir işlemdir. Şiiri okuyup anlamak ve ona kendi anlamını kazandırmak, zihinsel bir süreci gerektirir. Yine bir resmi izleyip onun söylemek isteğini kavramakta belli bir çabanın ürünüdür. Oysa sinemanın en eğitimsiz kitlelere bile hemen söyliyeceği sözler vardır. Görsel ve işitsel olması ve bu kolaylığı, sinemayı geri bıraktırılmış toplumlarda en geniş yığınlara seslenir duruma getirmiştir.

Gelişmiş kapitalist ülkelerde kusursuz teknikle çekilmiş şiddet, gerilim, polisiye sex ve düzen savunuculuğu yapan filimler ülkeler halklarını afyonlamak için pazarlanmaktadır. Hayali kahramanlar filmlerden çıkarılıp insanların yaşamlarına sokulmaktadır. Bu kahramanların adlarının, resimlerinin olduğu giysiler, ürünler en çok satılan mallar durumundadır.

Bizim özlemini çektiğimiz ve varmak istediğim tek hedef ise emeğin, barışın, sevginin savunuculuğunu yapan filimlerdir. Oysa ülkemizde sinema, orjinallikler konusunda başlı başına zenginlikler taşımaktadır.

Gözyaşı, şarkıcı, türkücü, sapık sex ve bunların yanında meydanı boş bulup genel istek üzerine Solcu Filmi (!) piyasası da bir anda ortalığı kaplamıştır. Bu devrimci filimler (!) de. karate numaraları ile tek başına sorunları çözmektedir. Gerçek sinema ürünlerinide böylece arada kaybetmektedir.

Televizyonu kullanmak veya onun karşı propagandasını engelleyebilmek (T.V. de yerli sinema) demokratikleşme sorunudur. Yasal kavram sorunudur. Ancak sinema alanında ayrı örgütlenmeler geliştirmeyi zorlamak bugünden olanaklıdır.

Bu mücadele alanında yolsuzluğun, sömürünün, burjuvazinin at oynatması mutlaka engellenmelidir.

Türkiye AET'ye yabancı

(Baştarafı 1. Sayfada)

dında bulunarak bu ülkelerin ekonomilerini güçlendirme kararı aldı. Dişişleri vetkilileri bu amaçla geçtiğimiz yıl GUADOLOPE Zirvesi'nde Türkiye'ye 1,5 milyar dolarlık ivedi yardım kararı alan ülkelerden İngiltere Fransa ve İtalya'nın bugüne kadar yerine getirmedikleri ödemeyi bu yıl içinde yapacaklarını söyledi.

ABD'NİN UZUN DÖNEMLİ STRATEJİSİ

Dışişleri yetkileri, Sovyetler Birliğinin Afganistan'a müdahalesinin Batıda "Panik" yarattığını bu arada ABD'nin de "Yumuşama" politikasını bırakarak uzun dönemli stratejisinde değişiklik yapıtığını savundular. Sovyetlerin Afganistan'a müdahelesinden sonra Başkan Carter'in kısa ve uzun dönemli kararlar aldığını belirten diplomatlar, "ABD Sovyetlere karşı kısa dönemli olmak üzere dört yeni politika oluşturdu. Bunlar Sovyetlere yapılan buğday satışlarının durdurulması, Sovyet açık deniz balıkçılarının ABD ekonomik bölgesine girmesinin yasaklanması, Sovyetlere teknoloji ve özellikle bilgisayar satışının durdurulması ile 1980 Moskova olimpiyatlarına katılmama kararlarıdır. Ancak bunların istenen sonuçları tam olarak vermesi beklenemez. ABD bu amaçla uzun dönemli stratejisinde de yeni düzenlemelere yöneldi" görüşlerini savundular.

FRANSA'NIN TUTUMU

AET ülkeleri içersinde Türkiye'ye karşı daha soğuk bir politika izleyen Fransa nın da bu kez Türkiye'ye yapılacak yardım konusunda "daha istekli" olduğu bildirildi. Dışişleri yetkilileri Fransa'nın ABD'ye AET içersinde daha uzak ve "kimi zaman karşı" politika izlediğine dikkati çekerek "Fransa Afganistan olayından daha çok Sovyet rejim muhalifi Sakarov'un sürgüne gönderilmesi nedeniyle ABD'ye yakınlaşmış görülüyor. ABD'nin Birleşik siyasi Avrupa tezine yakınlaşan Fransa yine de olimpiyatların boykot edilmesine yanaşmadı. "görüşünü ileri sürdü. Fransa'nın Türkiye ve Yugoslavya'ya ekonomik yardım yapılması konusunda 9'larla birlikte hareket edeceği de diplomatlarca savunulan görüşler arasında yer aldı.

TÜRK -AET GÖRÜŞMESİ VE 9 LARIN TOPLANTISI

Türk-AET Görüşmelerinin 5 Şubatta Belçika'nın başkenti Brüksel de yapılacağının belli olmasından sonra Türk hükümetinin toplantıya götüreceği önerilerle, AET'nin dayatacağı konularda saptandı.

Türkiye, AET'ye daha önce sunduğu beşli paketi geri aldığını, bunun üzerine yabancı sermayenin özendirilmesini temel alan bir paket getirdiğini topluluğa bildirecek.

Topluluğun temel istemlerinden olan IMF ile anlaşma koşulunda yerine getirdiğini böylece yüzde 50 oranında bir devalüasyon yaptığını belirtecek olan Türk tarafı topluluk çıkışı mallara uygulanan gümrük vergilerinin de yüzde 1'e indirildiğini diğer ülkelerden yapılacak ithalata ise yüzde 100 oranında vergi uygulanacağını ifade ederek Tüm kozlarını sunacak. Topluluğun ise Türkiye ye siyasi işbirliğinin yanısıra altı maddeden olaşan bir işbirliği demeti dayatacağı kaydedildi.

AET'nin altı başlıkta toplanan önerileri şöyle:

· Ihracatı geliştirme: Topluluk Türk ürünlerinin pazarlanmasına yardımcı olacak, Enerji yatırımları: Linyit rezervleri nin ortak araştırılması, güneş enerjisi konusunda ortak araştırma ve köyler için küçük santrallar kurulması

Tarımın geliştirilmesi: Verimlililiği ve üretim tiplerini çeşitlendirme

Sağlık: Aşı geliştirme yardımı

Sanayii: Teknoloji transferi ve sanayiciler arasında ilişki

Mesleki Eğitim: Bu konuda topluluk eğitimi Finanse ve burs vermeye hazır

Türk-AET görüşmelerinden sonra toplanacak olan 9'lar uluslararası sorunların yanısıra Türkiye'ye yardım konusunda da kesin tutumlarını belirleyecektir.

Ecevit bugün zamları eleştirecek

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit rahatsızlığı nedepiyle bir süredir ara verdiği çalışmalarına Çankaya'da bulunan CHP araştırma merkezi'nde yeniden başladı. Ve hükümetin aldığı son ekonomik kararlar konusunda CHP'li uzman ve yöneticilerle görüşmeler yaptı.

Bülent Ecevit'in bu değerlendirmeler ışığında hükümetin aldığı kararları eleştirmek üzere bugün bir basın toplantısı yapacağı öğrenildi.

Ecevit'in bugünkü basın toplantısında Demirel'in savunmasına karşılık vereceği bildirildi.

Türkiye yeniden soğuk havanın etkisine girdi

HABER MERKEZİ

Türkiye dünden itibaren yeni bir soğuk ve yağışlı havanın etkisi altına girdi. Orta Avrupa üzerinden gelen soğuk hava dalgası nedeniyle yurdun çeşitli yerlerinde kar yağışı dün yeniden başlarken Erzurum son yılların en soğuk gecesini geçirdi. Erzurum'da hava sıcaklığı önceki gece sıfırın altında 35 dereceye kadar düştü.

Devlet Meteoroloji Müdürlüğü yetkililerinden alınan bılgıye göre daha önce yurdu etkisi altına alan soğuk hava dalgası Doğu'ya kayarken, Batı bölgeleri yeni bir soğuk hava dalgasının etkisi altına girdi. Yetkililer, Doğu bölgesinde hava sıcaklığının mevsim normallerinin altında, Batı bölgelerinde ise mevsim normallerinde olduğunu söylediler.

Öte yandan Erzurum, son yılların en soğuk gecesini geçirdi. Erzurum'da hava sıcaklığının önceki gece sıfırın altında 35 dereceye düştüğü bildirildi.

Mustafa Suphi ve 14 arkadaşı 59 yıl önce bugün katledildi

HABER MERKEZİ

Sıkıyönetim tarafından kapatılan İlerici Gençler Derneği Genel Sekreteri Alaettin Taş, Mustafa Suphi ve 14 arkadaşının öldürülmelerinin 59. yılı dolayısıyla yaptıgı açıklamada, "İşbirlikçi tekelci burjuvazi 59 yıl önce başlattığı katliamını bugün de sürdürüyor, hergün onlarca ilerici, yurtsever demokrat katlediliyor." dedi.

Taş açıklamasının son bölümünde ise şunları söyledi· "Mustafa Suphi ve yoldaşlarının 59 yıl önce katledildiği 28-29 Ocak'ta, 1980'lerde yığınlar onların başlattıkları savaşımlarını, savaş alanlarında, grevlerde, direnişlerde sürdürüyorlar. İlerici Gençlik Suphi'lerin, Nejat'ların ulusal bağımsızlık demokrasi savaşımını örnek alıyor. O yoldan yürüyor."

Ünye'de

(Baştarafı 1. Sayfada)

Sağlık Ocağı Tabibi Dr. Orhan Öztürk imzasıyla verilen 25.1.1980 gün ve 10 sayılı raporda aynen şu bulgulara yer veriliyor:

"Ünye C. Savcılığı'nın 24.1.1980 tarih ve 1980/115 sayılı yazılarıyla muayenesi stenilen aslen Akkuş ılçesi Düvenceli Köyünden Ahmet oğlu Kenan Görgülü'nün yapılan muayenesinde:

Sağ kulak kepçesinde künt cisim darbından mütevillit 1-2 gün öncesine ait olduğu tahmin edilen şiş ve ekimoz, sağ bacak tibia bölgesi ön yüzünde iki adet 2 cm. çapında sadhi erozyon mevcut olup, tıbbi tedavi ile (10) günde iyileşir. Şahsın 3 gün iş ve gücüne mani olabileceğini bildirir rapordur."

Öte yandan, yine Ünye'de yapılan aramalar sonucu karakola götürülerek işkence gören öğretmen Veysel Güven ve öğrenci Mustafa Kaynar Demokrat muhabirine şunları söylediler:

"Bu iğrenç bir saldırıdır. Şuçlu olsaydık Savcılığa götürülmemiz gerekirdi. Oysa işkenceden sonra serbest bırakıldı. Suçsuz insanların karakollara götürülüp, işkenceye tabi tutulması insanlık adına utanç verici bir durumdur. Bu baskıların amacı halkı sindirmektir."

İranlı

(Baştarafı 1. Sayfada)

konferanstan önce verdiği bir demeçte, İslamabad toplantısında "savaşçı nitelik taşımayan siyasal kararlar alınacağına inandığını" belirtti.

Konferansın arifesinde gazetecilere verdiği demeçte, Genel Sekreter Şatti, toplantıda, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a müdahalesinden dolayı bu ülkeye karşı "yaptırımlar" ın kabul edilemeyeceğine de inandığını ekledi.

Öte yandan, Tass ajansının Kabil'den verdiği bir habere göre, Afganistan Hükümeti, "Afgan sorunu"nu gündemine aldığı için İslamabad'da toplanan İslam Ülkeleri Dışişleri Bakanları Konferansını protesto etti. Tass Ajansı, Afganistan Dışişleri Bakanlığının bir bildirisine dayanarak verdiği haberde, Afgan hükümetinin bu durumu, "Afganistan'ın iç işlerine bir müdahale saydığını" ileri sürdü.

Tahran Radyosunun bildirdiğine göre, Tahran'daki Birleşik Amerika Büyükelçiliğini işgal ederek Amerikalı rehineleri 2,5 aydan beri ellerinde tutan öğrenciler de İslamabad'daki İslam Ülkeleri Dışişleri Bakanları Konferansını protesto ettiler. Öğrenciler, Tahran radoyusunca yayınlanın doksan yedinci bildirilerinde bu konferansı "Birleşik Amerika'nın dikkatleri Sovyetler Birliği üzerine toplamak ve İran devrimini gözden düşürmek amacıyla giriştiği bir komplo" olarak nitelediler.

Bildirilerinde şöyle dediler:

"Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a müdahalesine karşı yapılan şiddetli kınama, bu konferansa katılan baskı altındaki halkların bir numaralı düşmanını unutturmamalıdır. Bu düşman da şeytanın ta kendisi olan suçlu Birleşik Amerika'dır. İran bu konferansa katılmakla, Waldheim'in Tahran'a gelişiyle başlayan komplonun dişlileri arasında bilinçsizce sürüklenmiştir."

Zamlar halkın iyiliği

(Baştarafı 1. Sayfada)

karşı karşıya bırakılmış değildi." dedi.

Başbakan Süleyman Demirel dün düzenlediği basın toplantısında Bakanlar Kurulu'nun aldığı son ekonomik kararları savundu.

Teslimiyet yerine mücadele yolunu seçtiklerini belirten Başbakan Süleyman Demirel, "Bu tedbirler hayatı daha çekilmez hale getirmek, pahalılığı arttırmak için değil, bozulmuş olan bütün dengeleri yeniden tesis etmek, ekonomiye sağlık kazandırmak, gidişi bir yerde durdurmak için alınmaktadır" şeklinde konuştu

Alınan önlemlerin sevimli olmadığını, ancak "Türkiye'yi karanlık ufuklardan aydınlık ufaklara götüreceği" için bu kararları almayı "millete vicdan borcu" bildiklerini bildiren Demirel özetle şunları söyledi:

"24 Ocak 1980 tarihinde hükümetimizin güven oyu almasının üzerinden henüz 60 gün geçmişken, fevkalade şumullü ekonomik tedbirler almak, Türkiye'ye karşı sorumluluk duygumuzun bir zaruri gereği idi.

Bu zaruret 24 Ocak 1980 tarihinde ortaya çıkmış değildi veya 60 günlük bir hükümetin idaresinde, Türkiye bu tedbirleri almak mecburiyeti ile karşı karşıya bırakılmış değildi.

Nitekim, 3,4,5 ve 6 Kasım 1979 tarihlerinde, yani, henüz bugünkü hükümeti kurmadan yapmış bulunduğum basın toplantılarında, ülkenin durumunu, karşı karşıya kaldığı meseleleri, hükümet görevini yüklenirken neleri de beraberinde yüklendiğimizi açıklamıştım.

TESLİMİYET YERİNE MÜCADELE

Ocak 1980 Türkiye'sinin şartları birdenbire meydana çıkmış sürprizler değildir, bizim devraldığımız ve çare bulmak için yola çıktığımız şartlardır.

Türkiye'nin garyı kabil-i idare bir ülke olmadığnı, ama fevkalade ağır şartların mevcut bulunduğunu, ülkenin meseleleri ne olursa olsun, bunların altında ezilmek yerine, bunların içinden çıkmanın yollarının aranması gerektiğini de, yine, bir çok kere ifade ettim.

Teslimiyet yerine mücadele yolunu seçtiğimizi açıklıkla ortaya koydum.

TÜRKİYE HÜKÜMETTEN ÖNCE GELİR

Türkiye hükümetten ve siyasi partilerden önce gelir, ülkemizin içinde bulunduğu bu bunalımdan çıkması hükümetten önemlidir. Böylece işe koyulduk.

Kasım 1979 başında Türkiye'nin meselelerini sayarken, birinci meselenin can ve mal güvenliğinin, kanun ve nizam hakimiyetinin, huzur ve güvenin sağlanması, ikinci meselenin ise ekonomik sıkıntılar olduğunu ifade etmiştir.

Ekonomik sıkıntıları sayarken, ülkenin fakirleştiğini, enflasyonun fakir fukarayı ezdiğini, ülkenin yokluklar içerisinde kıvrandığını, işsizliğin arttığını, yatırımların durduğunu Merkez Bankası kasasının kilitlendiğini, üretimin durduğunu, devlet hazinesinin devletin borçlarını ödeyemez hale geldiğini, kamu iktisadi teşekküllerinin milyonlarca borca sürüklendiğini beyan etmiştir.

Tedbirleri alınmadığı takdirde ekonomik durumun süratle bugünkünden kötüye gideceği muhakkaktır.

Enflasyon artışı ücretle çalışan büyük grubu dayanılmaz sıkıntılara sokacaktır. Karaborsa, kaçakçılık genişleyecek, haksız kazanç sağlayanlar artacaktır. Gelir dağılımı fevkalede bozulacaktır. Yatırımları iyice azalacak işsizlik dayanılmaz boyutlara varacaktır. Orta gelir grubu ortadan kalkacaktır. Bu süratle hızla gelişen ekomik anarşi, yurt içindeki anarşi ve terörü süratle arttıracaktır.

RAYINDAN ÇIKAN HERŞEY YERİNE OTURACAK

Neticede rejim ve devlet çok daha büyük sıkıntılarla karşı karşıya kalacaktır

Bu tedbirler hayatı daha çekilmez bir hale getirmek, pahalılığı arttırmak için değil, bozulmuş olan bütün dengeleri yeniden tesis etme ekonomiye sağlık kazandırmak, gidişi bir yerde durdurmak için alınmaktadır.

Yanlış misallerle ıstısnalarla yanlış yargılara varılmamalıdır.

Dünyanın hangi memleketi bu duruma düşse, alınacak tedbirler bunlardır.

Onun için, sevimli olmadığını bildiğimiz, ama ülkeyi karanlık ufuklardan aydınlık ufuklara götürecek olan çareleri aramayı ve onları uygulamaya koymayı milletimize vicdan borcu saydık.

Bu tablo karşısında seyirci, atıl ve korkak olmayı günü gün etmeyi vicdanımıza sığdıramadık

Söylediklerimizin değeri, rahat günlere ulaşıldığı zaman daha iyi anlaşılacaktır.

Bu karanlık tabloyu aydınlık hale getirme, gerçekleri olduğu gibi, kabullenmeye, onun gerektirdiği fedakarlığa katlanmaya bağlıdır. Bunun kolay olmadığını biliyorum. Milletimize önümüzde meşakatli yollar bulunduğunu, ama mutlaka aydınlığa çıkacağımızı söylemek istiyorum.

Zor ve dikenli bir yol geçilecektir. Rayından çıkan herşey yerine oturtulacaktır.

Bu husus kavranmazsa ve gereği yapılmazsa, yanlış yollara sapılırsa, demagojiye ve aldatmacalara kulak asılırsa, daha çok batağa saplanacağımız herkes tarafından iyi bilinmelidir.

Bu konuya yarın devam edeceğim."

MADEN-İŞ

(Baştarafı 1. Sayfada)

Türk ekonomisinin tarihinin en bunalımlı dönemini yaşadığını, halkın yaşamak için temel ihtiyaçlarını bile alamaz duruma geldiğini ileri sürdü.

Toplantıda konuşan Maden-İş Sendikası Toplu Sözleşme Dairesi uzmalarından Faruk Türkoğlu ise, son devalüasyon üzerine MESS.e verilen parasal tekliflerde inceleme ve değerlendirmelerin yapılmasından sonra gerekli değişikliğin yapılacağını vurguladı ve sözlerini şöyle noktaladı: "Hızla greve doğru gidilmektedir. Mart ayı başında 16 ildeki 110 fabrikaya grev kararlarını asmış olacağız".

Remzi Aslan

(Baştarafı 1. Sayfada)

"Emperyalizme karşı emperyalist güçlerin ve ortaklarının ülkemizdeki ekonomik, politik hegömonyacılığına karşı mücadele vermek, emperyalizme karşı verilen tüm ulusal kurtuluş ve sosyalizm uğruna mücadeleleri desteklemek, emperyalizmin her türlü sömürgeciliğine karşı mücadele vermek hepimizin görevidir.

Faşizme karşı, işbirlikçi tekelci sermayenin bu kanlı, insanlık dışı diktatörlük rejimine karşı, sermaye hangi kılığa bürünürse bürünsün her türlü gerici saldırılarına, demokratik hakları, düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü yok eden uygulamalarına karşı ortak mücadale vermek üzere oluşturduğumuz güç ve eylem birliği platformu çerçevesinde ilericileri, devrimcileri, demokrat ve sosyalistleri Remzi Aslan'ı desteklemeye çağırıyoruz."

Ecevit gitti Demirel geldi... değişen ne ? zam

HÜSEYİN ADLI

Çakmak gazı dolduruyor bütün gün Nurettin Sandal. Son zamlardan sonra tüm yoksullar gibi onun da "süngüsü düşmüş"..

— Son yapılan devalüasyon hakkında neler düşünüyorsun?

— Ne diyeceğiz.. Tuz biber ekti. Zaten perişan durumdaydık, şimdi halimize ne denir bilmem... Daha bugünden herşey iki misli pahalılandı. Yarın ne olacağı, hangi malın kaç liraya çıkacağı belli değil.. Fakir fukara artık doğru dürüst yemek pişiremeyecek evinde.

— Niye yapılıyor dersin bu devalüasyon, zamlar...?

— Valla kardeşim. 45 milyonun içinde bir 5 milyon var ki halkı sömürüyor, anladın mı? .. Bu zenginler parmağında oynatıyorlar halkı durmadan. Senin benim gibi fakire oluyor olan, onlara birşey olduğu yok.. Zaten stoklarını yapmışlardır, milyonları indirirler cebe.. Varsa yoksa biz.. Bizim cebimizden çıkıyor hepsi.

— İktidarlar mı sorumlu dersin? ...

— Yok kardeşim yok.. Al işte, Ecevit gitti Demirel geldi.. Değişen ne? Zam, yine zam.. O geliyor "ben gelince herşey düzelir" diyor, ötekisi geliyor "Ben olsam böyle olmazdı" diyor. Hepsi numara.. Hepsi aynı soydan geliyor bunların. Halkı taktıkları filan yok.. Ah, Ecevit gitti, Vah Demirel geldi.. Bu iş böyle yürümez kardeşim.. Halkı dinleyen yok.. Gemisini yürüten kaptan hesabı..

— Ne olacak şimdiden sonra..

— Birşeyler olur herhalde.. Elbet bu böyle gidecek değil ya.. Halkı düşünen birisi çıkar birgün.. Ama şimdiki durumda mahkumuz açlığa.. Başka ne diyecem, bak yüzüme yaz işte...

Tekel ürünleri satışları durduruldu

Bakanlar Kurulu tarafından açıklanan ekonomik önlemlere paralel olarak, tüm yurtta Tekel ürünlerinin satışları durduruldu.

Tekel Genel Müdürü Orhan Özet, "Tüm Tekel ürünlerinin satışları dünden itibaren durduruldu, fakat ne kadar olduğunu bilmiyorum" dedi.

YİTİK

EGO'dan aldığım pasomu kaybettim. Hükümsüzdür.

Berna Erdoğan

(Demokrat: 351)

NE ALIRSAN 12,5

EMRE

BEN SABAH ÇOK ERKEN GİDECEĞİM AKŞAM KAHVE DE BULUŞALIM

İYİ GECELER

CEMAL İSPORTA KEMAL'E PAKETTE OLANLARI SÖYLEMEDİ HER NEYSE HER HALDE BİR NEDENİ VARDIR..

ASIL SORUN KEMAL'İN BELKİDE PEK ÖNEMLİ OLMAYAN BU PAKETİ MERAK ETMESİ...

EEE.. BU DA ÇİZGİ ROMANIN CİLVESİ GERİLİM VE MERAK YARATIYORUZ GÜYA.

KEMAL'DE AMMA MERAKLI HA

PAKETTE NE VAR Kİ?

Maden—İş'ten istifa ederek Devrimci Metal—İş'e geçen Cater Pıllar işçilerinden bir bölümü bir toplantı sırasında... (FOTOĞRAF: DEMOKRAT)

Caterpillar işçileri Devrimci Metal-İş Sendikası'nda birleşti

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara—Eskişehir yolu üzerinde kurulu Caterpillar de çalışan işçiler üyesi bulundukları Maden—İş'den istifa ederek Devrimci Metal—İş Sendikasına geçtiler. Maden—İş'ten istifa eden işçiler, Maden—İş yönetiminin Caterpillar işvereni ile uzlaştığını, bir çok sorunlarına gerektiği gibi eğilemediğini ve "işçilerin söz ve karar sahibi olma" ilkesini uygulayamadığını söylediler. Devrimci Metal—İş çatısı altında birleşen işçiler bundan sonra sendikaları ile birlikte daha güçlü olacaklarına inandıklarını belirttiler. Kreder, Dozer ve Kepçe üretilen Caterpillar işyerinde 103 işçi'nin çalıştığı öğrenildi.

Halkın Gazetesi **Demokrat**

Çatalçeşme sok.No:50 Cağaloğlu/İSTANBUL Telefon: 28 08 15
Yıl: 11 Sayı: 3276/34
Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay/ANKARA Telefon: 17 01 41

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Yönetmeni Bülent ÖZÜKAN

Sorumlu Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE KOŞULLARI
Yurt içi
3 aylık 675.— TL
6 aylık 1350.— TL.
1 yıllık 2700.— TL.
Yurt dışı
3 aylık: 1350
6 aylık: 2700
1 yıllık: 5400

İLAN KOŞULLARI

2,3. sayfalar (süt.cm)	400 — TL.
Devam sayfaları (süt-cm)	450 — TL.
İlan sayfaları (süt-cm)	320 — TL.
Doğum, nişan, evlenme, ölüm, teşekkür (1 süt, 5 cm)	700 — TL.
Yayın ilanları	400 — TL.
Küçük ilanlar (kelimesi)	10 — TL.

Demokrat ofset tesislerinde hazırlanmış Hürriyet ofset tesislerinde basılmıştır.

1980 başında 79 ekonomisi üzerine bir söyleşi

— 2 — DÜZENLEYEN: CELAL KÜÇÜKER

Emekçilerin kaybettiklerini sermaye sahipleri kazandı

***C. KÜÇÜKER**

Sayın Börtücene, bu veriler dünya kapitalizminin ciddi bir bunalım içinde olduğunu gösteriyor. Dünya çapında sermayenin kendisini yeniden üretmede güçlüklerle karşılaştığını yansıtıyor. Bunun nedenlerine değinirmisiniz?

***BÖRTÜCENE**

Sermayenin kendisini yenileyememe nedenlerinin başında emek-gücünün yeterince sömürülememesi geliyor. Kuşkusuz başka nedenler de var. Ama öncelikle burada bu konuyu vurgulamak istiyorum.

Sermayenin isteği doğrultusunda kendisini yeniden üretmeyen bir meta niteliğine bürünen günümüzün emek-gücü, aynı zamanda kendisini sermayenin istediği alanda kullanamaması sorununu da başlatmış bulunuyor. Emek-gücü eskisi gibi sömürülemez bir duruma geliyor. Bugünkü dünya kapitalizmi dünya işçi sınıfının bilinçlenmesi ve örgütlenmesini denetleyemiyor. Denetim yapabilmesi için ya çok büyük bürokratik mekanizmaları geliştirmesi ve uygulaması ya da açık faşizme başvurması gerekiyor. Bu aracın örneklerini günümüzde çeşitli az gelişmiş ülkelerde görüyoruz. Ancak o da bir çözüm getirmiyor. Emek – gücünü tümüyle denetleyemiyor. Bunun kanıtı da-gelişmiş yada gelişmemiş olsun-kapitalist ülkelerde cari ücret artışlarının emek verimliliğinin üstünde bir gelişme göstermesidir. Bu nedenle kapitalistlere düşen tek çözüm var: Enflasyonu körüklemek. Eskisi gibi doğrudan doğruya emek-gücünü sömüremeyince, enflasyon yoluyla emek-gücünün geçimlik araçlarını kemirmek. Bunu tekelci devlet kapitalizminin yardımıyla kolaylıkla sağlayabilmekte. Bir yandan tekeller üretimi ayarlayarak öte yandan devlet açık finansman politikaları uygulayarak enflasyonu körüklüyor ve emek-gücünden doğrudan doğruya kotaramadığını bu yolla almaya çalışıyor. Bu nedenle de dünya kapitalizmi hem enflasyonu, hem işsizliği, hem de üretim tıkanıklarını birlikte yaşıyor.

Bu gelişmelerin ülkemize yansıması nedir? Türkiye kapitalist dünyaya göbek bağı ile bağlanmış. Yalçın gayet iyi bir biçimde belirtti. Gerçekten 1960'lı 1970'lı yıllara baktığımızda, Türkiye'nin hiç te ussal kalkınmadığını görüyoruz.

Yalçın, örneklerini verdiği için örneklere değinmeyeceğim. Gerçekten de Türkiye önce konsorsiyum kredileriyle (ki konsorsiyum kredileri kendisini 1968'e kadar idare etti), 68'lerden sonra işçi dövizleriyle ve sonra da (70'li yılların başında başlayan ve 1970'li yılların sonunda 18 milyar dolara varan) borçlanmayla kapitalist dünyanın tüketim normlarına uygun bir sanayileşmeyi ortaya koydu.

Türkiye dünya kapitalizminin yapısına bundan 30 yıl önce bağlanmış durumda. 1947 planınınfinansmanısuni olarak yapılıyor. Ondan sonra 50'li yıllarda DP umduğunu bulamıyor. 58 devalüasyonu yapılıyor. Ondan sonra bir miktar kaynak bulunuyor. Daha sonra planlı döneme giriyoruz.. On yıl sonra 70'li yılların başında bir devalüasyon daha görüyoruz.. Ondan sonra da giderek bu devalüasyonlar, önlem paketleri, şimdi 2 yılda bir, giderek 6 ayda bir, 3 ayda bir açılmaya başlamıştır. Üstelik devalüasyon açıkça emekgücünden dış dünya kapitalistlerine bir kaynak aktarımı, emeğimizin daha ucuza gelmesi demektir, söylemek istediğim. Türkiye'nin bu bağlam içinde başka bir çözümü yoktur, bu çözümü kendi iradesiyle ve dış kapitalist dünyanın etkisiyle başlangıçta kabul etmiştir. Kuşkusuz sanayileşmeyi, ithal ikamesine dayalı ve sadece iç pazarara yönelik sanayileşme ve işbirlikçi sermayeye kaynak aktaracak İktisadi politikaları uygulayan siyasal iktidarlarla ve o tür ekonomik anlayışlarla gerçekleştirmek olanaksızdır. Bu tür politikalarla çıkış yolu yoktur kanısındayım. Bunun yolunu, ciddi bir şekilde sosyalist bir anlayışın orta ya koymuş olduğu bir stratejik ekonomik önlemlere yönelmede görüyorum.

***C. KÜÇÜKER**

Sayın Yalçın Küçük, sizin bu konuşmalar ışığında ekleyecekleriniz olduğunu sanıyorum. Bunları açar mısınız?

***KÜÇÜK:** Tabii. Özellikle İcen'in söylediklerine ekleyeceklerim var. Aslında İcen'in verdiği bilgilerden anladığımı kendi cümlelerimle ifade edecek olursam Türkiye'nin içinde yaşadığı ve sınıfsal ayrımı olan

bunalımın bir dünya bunalımı olduğu yüzde yüz doğrudur. Bugün aşağı yukarı petrole ve Detroit'teki Amerikan otomobil sanayine dayalı, Amerikan yaşam biçimi dediğimiz sistemin yıkılışını yaşıyoruz. Yani bu geçici bir olay değil. Ve bizim de parçası olduğumuz bu dünyanın içinde hem kendi iç dinamiğimiz, hem de yıkılmakta ve çökmekte olan bir Amerikan sisteminin uydusu olduğumuz için bunalımı 2 katlı yaşıyoruz. Burada bir iki noktayı açmakta yarar var. Hemen şunu söyleyeyim: Bugün yıkılmasını gözlediğimiz Amerikan sisteminin, Amerikan emperyalizminin, Amerikan kapitalizminin ortaya çıkışı şöyle oluyor; Amerikan liderliğindeki emperyalizm yani Amerikan kapitalizmi yükselirken İngiltere liderliğindeki emperyalizmden dünyayı aldı. Ve Amerikan kapitalizminin çıkışı 19. yy'ın sonunda oldu. Bunları tarihi bilgilenme açısından değil, şunun için söylüyorum. Bugün Amerikan kapitalizmi bu bunalımı yaşıyor ama bu kendiliğinden olmuyor. Dünya sosyalist sistemi gelişiyor, yeni kazanımlar elde ediyor. Ayrıca kapitalist ülkelerde de işçi sınıfının mücadelesi var, bunu da yadsımamak gerek. Burada İcen arkadaşımdan bir noktada ayrılıyorum. Kendisi kâr oranlarının düşüşünü çok güzel açıkladı. Tabii orada da işçi sınıfının mücadelesi var ama bunu Amerikan sistemi özelinde incelediğimiz zaman biraz yumuşatmak gerekiyor. Çünkü Amerika'da ciddi bir işçi sınıfı sendikal hareketinden söz edemiyoruz. Dünya kapitalist sisteminin bunalımı döneminde dünyada her şey yıkılıyor. Dünyada Amerikan kapitalizmi, Türkiye'de Demirel sistemi dediğimiz sistem yıkılıyor. Bunun ideolojik boyutta da yansımasını görüyoruz. Keynes sistemi dediğimiz sistem de yıkılıyor, Keynes her gün yeniden keşfediliyor. Bununla şunu kastetmek istiyorum, Keynes iktisada, o zaman bir keşifmiş gibi görünen "akım analizi"ni getirdi. Keynes'den önce iktisat "servet" kavramı üzerine kuruluydu, halbuki Keynes bir zamanlar çok açıklayıcı olan ancak şimdi bizi köreltern "akım" kavramını getirdi. Çünkü petrol olayını akım kavramıyla açıklayamıyoruz, bu olayın arkasında servet transferi var. Osmanlılar döneminde Batı Avrupa ülkeleri Çin'den, Arap ülkelerinden servet transfer ederken şimdi Araplar petrol bunalımıyla kapitalist dünyadan ve bunun bir parçası olan Türkiye'den servet transfer ediyorlar. Bunun anlamı şudur: Teker teker Batı Avrupa'daki ve Amerika'daki insanlar fakirleşiyorlar. Keynesci "akım analizi"nde bu noktaları görmüyoruz. Ama meseleye Keynes öncesi iktisadı aletleri ile bakacak olursak bir de bu mesele var.

***BÖRTÜCENE** Ben sadece dünya kapitalizmi bunalımının tek boyutuna, emek-gücünün denetlenemediğine işaret etmiştim. Oysa daha başka nedenler de var. Bunlardan bir tanesi gerçekten petrol üreten ülkelerin Batı ülkelerinden bir servet transfer etmesi. Yalnız bunu çok fazla abartmamak lâzım, çünkü petrol gelirlerinden elde edilenler reel olarak incelendiğinde öyle büyük artışlar olmadığını görüyoruz. Olayı var ki, endüstrileşmiş ülkelerin bu ülkelere sattıkları sermaye, ara malı ve nihai tüketim mallarının fiyatları tekelleşmenin varlığı nedeniyle süratle büyümekte bu yolla petrol ihraç eden ülkelerin transfer ettikleri servetler yeniden dünya kapitalizmine transfer ediliyor. Böyle bir yapı Türkiye'de de fiyatların yükselmesine, işsizliğin doğmasına, üretim tıkanıklıklarına neden oluyor. Çünkü gelişmesini sağlayabilmesi için Türkiye dışarıdan kaynak bulmak zorunda. Bu kaynağı bulamadığı zaman da üretim tıkanıklıkları ile karşılaşıyor. İç piyasaya sürdüğü bu dayanıklı tüketim mallarını, Amerikan tüketim mallarını bile satamaz hale geliyor. Ve bir de bakıyoruz ki 1970'li yılların başlarında veya 60'lı yıllarda % 12-13 dolaylarında fiyat artışları birdenbire 77-78-79 yıllarında % 70 düzeyine sıçrıyor. Yalnız Yalçın'ın söylediği bir noktaya değinmek istiyorum. Gerçekten de Türkiye 1960'lı yıllardan başlayarak bir sanayileşme furyasına girmiştir. Ancak bu sanayileşme ölçeğini fazla abartmamak lâzım. Gelişmiş kapitalist ülkelerin ölçekleriyle karşılaştırıldığı zaman bunların birer atölye niteliğinde olduğunu da belirtmek gerekiyor. Dolayısıyla Türkiye sanayileşme yapısını tüketim bazına bile ulaştıramamış. Aslında Türkiye bir küçük üreticiler ülkesidir, sanayisiyle de birlikte küçük üreticiler ülkesidir. Gecekondu sanayilerini bir atölye kabul edersek, tarım kesiminde 2.5 milyon dolaylarında ve sanayi kesiminde de 1 milyon dolaylarında küçük üretici olduğunu kabul edersek, Türkiye bu sanayileşme furyasını rasyonel bir şekilde gerçekleştirememiştir. Hâlâ küçük üreticiler ülkesi olarak kalıyor.

***C. KÜÇÜKER**

Sayın Aren 79'larda Türkiye'de yaşanan bunalımın işçi sınıfı açısından genel bir değerlendirmesini yapar mısınız?

***AREN**

Gerçekten Yalçın Küçük arkadaşımız çok iyi bir noktayı, bunalımın sınıfsal olduğunu belirtti. Bunalım iki bakımdan sınıfsal: Birincisi bu kapitalizmin bunalımı, o bakımdan burjuva ideolojisinin bunalımıdır. Ekonomik sıkıntılar olarak da, Yalçın Küçük arkadaşımızın belirttiği gibi, işçi sınıfının sıkıntıları bakımından işçi sınıfının bunalımıdır. Çok hızlı enflasyon, döviz darboğazı ve işsizlik bu bunalımın temel görüntüleridir. Bunların bir türevi olarak da gelir dağılımında ve bölüşümüde büyük ölçüde bir kötüleşme olmuştur. Hakikaten 11 aylık rakamlara göre İstanbul geçinme indeksleri %74 oranında artış gösteriyor. Sene itibariyle bu %80'in üzerinde bir enflasyon hızıdır. Bu oran geçen yıl %60 idi. Ki geçen yılın da bunalımlı bir yıl olduğu düşünülürse, bu yılki enflasyon oranının çok büyük, hızlı bir enflasyon olduğu görülür. Döviz bunalımına gelince bunu ithalat olarak düşünürsek, elimizdeki 11 aylık rakamlara göre bu yılki ithalatımız geçen yılın ithalatından rakam olarak biraz fazladır. Bu yıl 11 aylık ithalat 4 milyar 427 milyon dolar, geçen aynı dönemin ithalatı 3 milyar 989 milyon dolardır. Fakat bu görünüşteki durumdur. İthal fiyatlarındaki artış dikkate alınırsa bu yılki ithalat geçen yıl ki ithalattan daha da düşük oluyor. 77 ile kıyasladığımızda 79 yılındaki ithalat gerçekte %33 oranında düşüktür. Bu çok önemli bir düşüştür. İthalata çok bağlı bir ekonomi, ithalatı bu kadar daraltınca elbette büyük sıkıntılar duyar. Kaldı ki sıkıntıları artıran başka bir faktör daha var. Petrol fiyatları diğer fiyatlardan daha da hızlı artmış ve petrol ithalatımız miktar olarak çok artmadığı halde parasal olarak artmıştır. 1977'de ithalatımızın %29'u petrole giderken, 78'de %37'ye, 1979'un ilk 11 aylık dönemi itibariyle de %46'ya çıkmıştır. Yani itahalatımızın %46'sını petrol teşkil ediyor. Böylece hem ithalatımız gerçek olarak azalmış, hem de petrol dışındaki ithalata ayrılacak kısım azalmıştır. Yoklukların, tıkanıklıkların nedeni bu oluyor. Bunalımın diğer bir görüntüsü ise işsizliktir. İşsizlik de artmıştır, DPT'nin tanımladığı iş gücü fazlalığı şeklindeki işsizlik artmıştır. Hem dışarıya fazla işçi gönderemediğimiz için hem de enerji kısıtlaması, hammadde yokluğu gibi nedenlerle bir çok iş yeri kapandığı için işten çıkarma veya zorunlu izin sonucu işsizlik artmıştır. Genel olarak yatırımların ve özel olarak da inşaat yatırımlarının azalmış olmasının işsizliği bir de bu yönden arttırdığına kuşku yoktur. Ayrıca açık işsiz sayısı da artmıştır. Örneğin 1979'da işten çıkarılanlar, zorunlu izne çıkarılan işçiler ve bunların kayda gecirilmiş olanları 32 bin dir. Bu rakam mutlak olarak değil bir gösterge olarak önemlidir, rakamın bundan çok daha büyük olması çok muhtemeldir. Bu durumda gelir dağılımı bozulmuştur. 8 aylık işçi sigortalarının yayınlamış oldukları ücret istatistiklerine göre, 79'un ilk 8 aylık döneminde gerçek ücretler %18.5 oranında düşmüştür. Memur maaşlarındaki düşüş ise ilk 11 ayda %17 dolaylarında olmuştur. Gene bu şiddetli enflasyon yüzünden IMF koşullarına uygun bir taban fiyatıarı politikası izlenmeye çalışıldığı için yıl içinde taban fiyatları da düşük tutulmuştur. Bu yüzden, köylülerin gelirleri de düşmüştür. Diğer taraftan yapılan hesaplara göre 1979'da kişi başına GSMH oranı da artmıştır. DPT'nin yaptığı üretim gerçekleşmeleri ile ilgili araştırma da bunu gösteriyor. Yani kalkınmamız çok düşmüş fakat henüz 0'ın altına düşmüş değil, yahut da 0 olmuş değil. Durum böyle olunca açıktır ki işçilerin, memurların küçük köylülerin kaybettiklerini ve ayrıca milli gelirdeki artışları kapitalist sınıfların kazanması gerekiyor. Diğer bir deyişle 1979'da da karlarda büyük artışlar olmuştur. Bunda çok hızlı giden enflasyonun yanısıra, çeşitli darboğazların yarattığı aşırı rantların büyük payı olmuştur. Bu 1979'daki karların, esas olarak bir çeşit vurgunculuktan kaynaklanmış olması demektir. Bunlar belki daha çok ticaret sektöründe veya her ikisini birden içeren sektörlerde (hem üretim hem dağıtım yapan) olmuştur, tekelci sermaye dediğimiz kesimlerin karları çok artmıştır. Bu anlamda içinde yaşadığımız bunalım işçi sınıfının maddi bunalımıdır. Beceriksizlik bakımından da burjuvazinin ideolojik bunalımıdır.

DEVAMI YARIN

İLAÇ GERÇEĞİ

Röportaj: CENGİZ YILDIRIM

İSTANBUL ECZACI ODASI BAŞKANI ADNAN GÜNÜŞEN:

"Çokuluslu tekeller SSK'nın ilaç fabrikası atılımını engelleyecek"

ADNAN GÜNÜŞEN

4

Bilindiği gibi, Sosyal Sigortalar Kurumu, yıllarca tartışıldıktan, bir dizi engelden sonra, kendi ilacını üretmek üzere bir ilaç fabrikası kurdu. Halktan yana güçler, SSK ilaç fabrikasının, ilaç sorununa tek başına çözüm getirmeyeceğini belirterek, ilaç üretimine ilişkin sürecin tümüyle tekellerin denetiminden çıkarılmasını öneriyorlar.

SSK İlaç Fabrikası konusunda TİEİS Genel Sekreteri Sabahattin Alpan, "SSK İlaç Fabrikasının greve gittiği ve faaliyetlerini durduğunu öğrenmiş bulunuyoruz. Esasen bu ilaç fabrikasının SSK ilaç ihtiyacını ne dereceye kadar karşılayacağını ve ne derece ekonomik olacağı şüphelidir" *derken, İstanbul Eczacı Odası Başkanı Adnan Günüşen şunları söylüyor:*

"SSK'nın kendi ilacını üretmek için bir ilaç fabrikası kurmasını çok olumlu karşılıyoruz. Fakat gerçekten sağlıklı bir üretim yapmasının zor olduğuna inanıyoruz. Çünkü SSK İlaç Fabrikası hammaddeyi çokuluslu tekellerden almaktadır. Çokuluslu tekellerin SSK ilaç fabrikası gibi çok olumlu olan bu atılımı engelleyecekleri bir gerçektir. Çünkü kendileri için çok iyi bir pazar alanına SSK'nin ilaç üretmesini istememektedirler. Odamızın düzenlediği 14 Mayıs 1979 günkü "Türkiye'de İlaç ve Eczacılık Sorunları" isimli panelde TİEİS sözcüsünün SSK İlaç Fabrikası'nın üretiminde başarılı olamayacağını söylemesi bunun bir kanıtı sayılabilir. SSK ilaç hammaddesini iç piyasadaki özel firmalardan karşıladığı için, hammaddesini kendi temin etmesi gerekir. Aksi takdirde, SSK İlaç Fabrikasının sürekliliği olamaz. Özel sektör olarak, birbirlerine yardım edeceğini belirten tekeller, kamu kuruluşu olan SSK'ya yardım etmeyecekleri için, bu kurumun başarılı olmayacağını; Kamu İktisadi Kuruluşlarının zararlarını göstererek kendilerini haklı çıkarmaya çalışmaktadırlar."

YARIN EMEKÇİLER VE İLAÇ TEMİNİ

ÇOCUK GAZETESİ

BU EVLERİN HANGİ HAYVANLARA AİT OLDUĞUNU BİLİYOR MUSUNUZ ?

1 2 3 4 5 6

YANITLAR:

(1. Arı) (2. Kuş) (3. Salyangoz) (4. At) (5. Tavşan) (6. Balık)

Kırmızı Çiçek

Nural BİRDEN

NE DE HIZLI UÇUYOR!!

HEY!! BENİ BEKLE!

ÇİÇEK ONU DUYMUYORDU BİLE...

TV'de BUGÜN

19.00 HABERLER

19.05 GÜLE OYNAYA

19.30 ÖNCE SAĞLIK

Programda sağırlık konusu yer alıyor. Sağırlığın nedenleri ve tedavisi hakkında bilgi veriliyor.

20.00 HABERLER

20.35 UYKUDAN ÖNCE

20.45 MİNİK KONSER

20.50 KADIN DOKTORLAR

21.35 TÜRK HALK MÜZİĞİ "ŞAHİN GÜLTEKİN"

22.00 SPOR

22.45 HABERLER